

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
ในเขตตรวจราชการที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเป็น
3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ตอนที่ 2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ตอนที่ 3 โมเดลลิสมร (LISREL Model) และวิธีการที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความหมายของความไม่ซื่อสัตย์และความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความไม่ซื่อสัตย์ (Dishonesty) ตามพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย พุทธศักราช 2544 ได้ให้
ความหมายดังนี้ ความไม่ซื่อสัตย์ ความไม่ตรงไปตรงมา พฤติการณ์ที่ไม่ซื่อสัตย์ หลอกลวง ล่อลวง
(เชียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2544, หน้า 253)

ในการให้ความหมายของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการนั้น เป็นการยากที่จะให้ความหมาย
ที่เฉพาะเจาะจง หรือจำกัดขอบเขตที่แน่นอนได้ แต่จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และบทความที่
เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลายดังนี้

ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Dishonesty) หมายถึง การนำบันทึกข้อความที่
ไม่ได้รับอนุญาตมาใช้ในการสอบ การลอกแบบคำตอบจากเอกสารของนักเรียนคนอื่น การอนุญาต
ให้คนอื่นลอกแบบเอกสารการบ้าน การเอาผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเองและการเขียนแทนผู้อื่น
(Bushway & Nash, 1977, p. 623)

การศึกษายบทความเรื่อง The Academic Dishonesty Question สรุปได้ว่า ความไม่ซื่อสัตย์
ทางวิชาการหมายถึง การโกง (Cheating) การขโมยผลงานหรือความคิด (Plagiarism) การสมรู้ร่วมคิด
(Collusion) ในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความไม่ถูกต้องทางวิชาการ (The Academic Dishonesty
Question, n.d.) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การโกง (Cheating) หมายถึง การที่ตนเองไม่มีสิทธิใช้สารสนเทศ หรือการแนะนำที่
เกี่ยวกับการศึกษาในการฝึกปฏิบัติทางด้านวิชาการ โดยไม่ถูกต้อง วิธีที่ใช้ในการโกง ดังเช่น

การลอกแบบจากคนอื่น ๆ ระหว่างการสอบ การใช้บันทึกที่เป็นข้อห้ามระหว่างการสอบ ให้บุคคลอื่นทำรายงานให้

2. การขโมยผลงานหรือความคิด (Plagiarism) หมายถึง การนำผลงานทางวิชาการของบุคคลอื่น ๆ อาจเป็นข้อความหรือความคิดมาใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปราศจากการอ้างอิงที่ถูกต้อง เช่น การลอกความหรือสรุปข้อความทั้งหมดมาเป็นของตนเองโดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล

3. การสมรู้ร่วมคิด (Collusion) หมายถึง นักเรียนคนใดก็ตามที่ช่วยเหลือนักเรียนคนอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่รู้ หรือมีเจตนาที่จะปฏิบัติสิ่งใด ๆ เกี่ยวกับการ โกง หรือการขโมยผลงานที่มีความโน้มเอียงไปในทางไม่ซื่อสัตย์

พหุวิชาและแมคคาบีได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการอย่างหลากหลาย พบพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการซึ่งจัดเป็น 4 ประเภท และให้ความหมายไว้ดังนี้

1. การ โกง (Cheating) เป็นเจตนาที่จะใช้ประโยชน์ หรือพยายามที่จะใช้ประโยชน์จากเนื้อหาวิชา สารสนเทศที่ตนไม่มีสิทธิ หรือช่วยเหลือการเรียนในการปฏิบัติทางวิชาการใด ๆ ก็ตาม โดยไม่ถูกต้อง

2. เรื่องที่กุขึ้น (Fabrication) เป็นเจตนาปลอมแปลงสิ่งที่ไม่มีความจริง หรือการสร้างเรื่องโกหกเกี่ยวกับสารสนเทศใด ๆ ก็ตาม หรือการอ้างถึงการปฏิบัติทางวิชาการใด ๆ โดยไม่ถูกต้อง

3. ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการทำให้สะดวกขึ้น (Facilitating Academic Dishonesty) เป็นเจตนาหรือการพยายามให้ความช่วยเหลือ หรือรับความช่วยเหลือทั้ง ๆ ที่รู้เป็นการกระทำพฤติกรรมที่ ไม่ถูกต้องทางวิชาการ

4. การขโมยคัดลอกข้อความจากที่ผู้อื่นเขียนไว้มาเป็นของตนเอง (Plagiarism) เป็นเจตนาหรือพยายามใช้ข้อความ หรือบรรยายโดยใช้คำพูดของคนอื่นมาเป็นของตนเองในการปฏิบัติทางวิชาการใด ๆ ก็ตาม โดยไม่ถูกต้อง (Pavela & McCabe, 1993 cited in Gehring & Pavela, n.d.)

ส่วน เกรมเมลส์ (Gremmels, 2004) ได้ให้ความหมายของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการว่า หมายถึง การกระทำของนักศึกษาคนใดก็ตามที่เอามา หรือ ได้รับผลประโยชน์จากการได้มาโดยไม่ถูกต้องในการดำเนินการทางวิชาการ ซึ่งไม่เข้าใจว่าเป็นการ โกง การนำเอาผลงานคนอื่นมาเป็นของตนเอง การขโมย หรือการได้มาเกี่ยวกับการสอบ หรือการไม่ได้รับอนุญาตให้นำส่วนประกอบของเนื้อหาสาระอื่น ๆ เข้าชั้นเรียน การจัดการสารสนเทศทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่ถูกต้องมาใช้ในมหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงหรือพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงระดับผลการเรียน หรือสารสนเทศบนบันทึกใด ๆ ของมหาวิทยาลัย การบริการหรือสมัครเข้าช่วยเหลือเกี่ยวกับการเข้าไปแทนที่ระหว่างช่วงเวลาการตรวจให้คะแนน การเปลี่ยนแปลงเอกสารหรือพฤติกรรมใด ๆ ที่ไม่เหมาะสม

สรุปได้ว่า ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Dishonesty) หมายถึง การกระทำ พฤติกรรมใด ๆ ของนักเรียนที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับด้านวิชาการ ทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความตั้งใจ หรือการแสดงออกใด ๆ ที่ทำให้ตนเองได้รับผลประโยชน์ หรือให้ประโยชน์แก่ผู้อื่น ทางด้านวิชาการ โดยแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. โกงการสอบ หมายถึง การนำบันทึกข้อความที่ไม่ได้รับอนุญาตมาใช้ในการสอบ การลอกแบบคำตอบจากคนอื่นหรือให้คนอื่นลอกแบบคำตอบระหว่างสอบ การส่งสัญญาณหรือใช้วิธีการใด ๆ ค่อกันเพื่อให้ได้คำตอบระหว่างการสอบ
2. ลอกแบบการบ้าน หมายถึง การทำแบบฝึกหัดโดยใช้วิธีการเลียนแบบจากแบบฝึกหัดของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือได้รับอนุญาตหรืออนุญาต ให้เพื่อนเลียนแบบจากแบบฝึกหัดของตนเอง
3. โกงรายงาน หมายถึง การลอกแบบรายงานของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือได้รับอนุญาต การให้เพื่อนลอกแบบงานของตนเอง นำรายงานของเพื่อนไปเป็นของตนเอง การจ้างเพื่อนทำรายงานหรือรับจ้างเพื่อนทำรายงาน ให้ผู้ปกครองทำรายงานให้
4. รายงานเท็จ หมายถึง การสร้างข้อมูลผลการทดลองทางวิทยาศาสตร์เท็จโดยไม่ได้ทดลอง การสร้างข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้งานตามที่ได้รับมอบหมายเป็นไปตามที่ตนต้องการ การเขียนงานแทนเพื่อนหรือให้เพื่อนเขียนงานแทนตน การปลอมลายเซ็นผู้ปกครอง

พฤติกรรมที่บ่งชี้ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความหมายและประเภทของพฤติกรรม

ชาญชัย เรืองขจร (2540, หน้า 68) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่าหมายถึง ปฏิบัติการตอบสนองต่อสิ่งเร้าทั้งที่แสดงออกที่สังเกตเห็นได้เรียกว่า พฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมที่ไม่แสดงออกที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้เรียกว่า พฤติกรรมภายใน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า เป็นการกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึก เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า

บุญเกื้อ วัชรเสถียร (2543) ให้ความหมายพฤติกรรมไว้ว่า เป็นการกระทำหรือการแสดงออกของสัตว์เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งที่มีกระตุ้น (Stimulus) ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นหลังจากที่ถูกกระตุ้นมาแล้วระยะหนึ่ง

ส่วน แทดเดิล (Twaddle, 1981, p. 11) ให้ความหมายพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิต ปฏิบัติการต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงออกทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลทั้งที่สังเกตได้และไม่ได้ ซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม โดยได้รับอิทธิพลมาจากความคาดหวังของคนในครอบครัว สถานการณ์ และประสบการณ์

ประเภทของพฤติกรรม

นักจิตวิทยาแบ่งประเภทของพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ความตั้งใจ เป็นพฤติกรรมในบุคคลที่สังเกตโดยตรงไม่ได้คือ ไม่สามารถมองภายนอกแล้วบอกได้ว่าบุคคลดังกล่าวมี ความรู้ ความคิด ความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนั้น หากบุคคลดังกล่าวไม่พูด ไม่เขียน ไม่แสดงออก หรือกระทำออกมาเป็นปฏิกิริยาภายนอกให้ผู้อื่นรู้ ดังนั้นหากต้องการจะทราบว่าบุคคลมีปฏิกิริยาภายในอย่างไร จำเป็นต้องมีเครื่องมือมาช่วยวัดพฤติกรรมที่อยู่ภายในบุคคล เช่น แบบทดสอบความรู้ แบบวัดความรู้สึก หรือแบบวัดทัศนคติ ซึ่งวิธีการวัดอาจเป็นแบบสำรวจให้บุคคลตอบเอง หรือเป็นการสัมภาษณ์

2. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาโดยผู้อื่นสามารถสังเกตได้ เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของบุคคลตั้งแต่ตื่นนอน การแสดงออกทางหน้าตา และกิริยาตามภาวะอารมณ์ที่อยู่ภายใน การแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งปฏิกิริยาเหล่านี้สามารถสังเกตได้โดยตรง การวัดพฤติกรรมเหล่านี้ จึงสามารถใช้วิธีสังเกตได้โดยตรงอาจใช้แบบสังเกตในการบันทึกพฤติกรรม แต่ในความเป็นจริงพบว่า พฤติกรรมบางอย่างของบุคคลเกิดขึ้นเป็นบางเวลา และบางสถานที่การที่จะไปสังเกตการกระทำดังกล่าวของบุคคลจึงเป็นไปได้ยาก

ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

พาวีลา (Pavela, 1978 cited in Eric, Nancy, & Shannon, 2003) ได้สรุปว่า พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ประกอบด้วยพฤติกรรมที่แบ่งออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. การโกง (Cheating) เป็นการนำเนื้อหาทางด้านวิชาการที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ มาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การนำไปใช้ในการทำรายงาน นำมาใช้ในการสอบ เป็นต้น
2. การกุเรื่อง (Fabrication) เป็นการสร้างข้อมูลเท็จ การอ้างอิงที่ไม่เป็นจริง
3. การนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง (Plagiarism)
4. การช่วยเหลือนักเรียนคนอื่น เพื่อให้ยอมรับในความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เช่น อนุญาตให้นักเรียนคนอื่นลอกแบบ การให้จดจำข้อคำถามจากการสอบเพื่อบอกคนอื่น ๆ

พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการยังมีหลายรูปแบบที่นักวิจัยได้รวบรวมไว้ ดังเช่น การโกหก การโกงข้อสอบ การลอกแบบ หรือนำงานของคนอื่นมาใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาต การเปลี่ยนแปลง หรือการหล่อหลอมเอกสารต่าง ๆ การซื้อรายงาน การนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เจตนาที่จะไม่ทำตามกฎเกณฑ์ การเปลี่ยนแปลงผลของการวิจัย การสร้างแหล่งอ้างอิง (Poutt & McLaughlin, 1989; Packer, 1990; Arent, 1991; Moore, 1998 cited in Eric et al., 2003)

ส่วน ซัทตัน และฮูบา (Sutton & Huba, 1995 cited in Eric et al., 2003) ได้รวบรวม พฤติกรรม ที่เป็นข้อบ่งชี้ถึงความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยสรุปเป็นเทคนิควิธีดังเช่น การลอกแบบ จากนักเรียนคนอื่นหรือการใช้บันทึกที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ในขณะสอบ การขโมยข้อสอบ การใช้ ตัวแทนไปสอบแทนในตำแหน่งคนใดคนหนึ่ง การส่งสัญญาณที่เป็นคำตอบ เช่น การใช้สัญญาณ มือ การเคาะ การติดต่อข้อมูลอย่างลับ ๆ ก่อนสอบ การใช้เครื่องมือรับวิทยุอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ อุปกรณ์สื่อสารขนาดเล็กหรือวิธีอื่น ๆ ซึ่งเป็นวิธีที่สอดคล้องกับวิธีที่ สแตนลิก (Stanlick, 2004) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของความ ไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบดังนี้

1. วิธีที่ใช้ในการโกง (Methods of Cheating) แบ่งออกเป็น

1.1 วิธีที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงดังเช่น การใช้อินเทอร์เน็ต การใช้เครื่องมือรับส่ง สัญญาณต่าง ๆ จำพวก เทป ซีดี เครื่องช่วยฟัง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 วิธีที่ไม่ใช้เทคโนโลยี เช่น การเขียนข้อความลงบนส่วนใด ๆ ของร่างกาย การบันทึกข้อความใส่กระดาษแล้วม้วนพับไว้เพื่อใช้ในระหว่างการสอบ การอัดสำเนาจากต้นฉบับ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ การเข้าสอบแทนคนอื่น

2. วิธีที่ใช้ในการนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเอง (Methods of Plagiarism) เป็นการนำ ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลมาใช้โดยไม่ได้กระทำการอื่นใดเพื่อเป็นการอ้างอิงต้นฉบับเช่น การนำข้อมูล มาจากอินเทอร์เน็ตเพื่อมาใช้ประโยชน์โดยไม่กระทำการอื่นใด การจ้างผู้อื่นทำการแปลหรือลอกความ จากต้นฉบับแล้วนำมาใช้โดยมิได้ดัดแปลง การนำข้อความจากแหล่งต่าง ๆ มาประติดประต่อ ผสมผสานเพื่อส่งเป็นรายงาน โดยไม่มีการอ้างอิง

พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่รวบรวมโดย ฮอปท์แมน (Hauptman, 2002) ได้แสดงพฤติกรรมโดยการลอกแบบงานของเพื่อน การซื้อรายงานจากแหล่งการทำเอกสารรายงาน หรือจากอินเทอร์เน็ต การลอกแบบข้อมูลจากข้อสอบ จากตำรา การซื้อเฉลยจากแหล่งต่าง ๆ ที่จัดทำ การสอน การจ้างเขียนรายงาน การสร้างข้อมูลผลการทดลองทางเคมี การใช้อุปกรณ์ทาง อิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ถูกต้อง เช่น เครื่องคิดเลข โปรแกรมต่าง ๆ ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์

การศึกษายทความผ่านเว็บไซต์เรื่อง The Academic Dishonesty Question ให้ข้อสังเกต พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่แสดงออกดังนี้ (The Academic Dishonesty Question, 2004)

1. การโกง (Cheating) ประกอบด้วย

1.1 การลอกแบบจากคนอื่น ๆ ระหว่างการสอบ

1.2 การใช้คำตอบร่วมกันเพื่อใช้ในการสอบแบบวิธี Take-Home

1.3 การใช้นักที่ผิดกติกาหรือข้อห้ามในระหว่างการสอบ

1.4 การเข้าสอบเพื่อแทนคนอื่น หรือให้คนอื่นสอบแทนตน

1.5 การอนุญาตให้คนอื่นทำงานที่ได้รับมอบหมายแทนตน

2. การนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน (Plagiarism)

2.1 สำหรับทุก ๆ ข้อมูลใช้อ้างอิงโดยตรง ไม่อ้างถึงต้นฉบับ

2.2 การลอกความหรือการนำข้อความบางส่วน หรือนำข้อความทั้งหมดมาใช้เป็นข้อความของตน

2.3 การนำข้อมูลที่เป็นความรู้ร่วมกันของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Dishonesty) ในการวิจัยครั้งนี้ จะรวมถึง การกระทำพฤติกรรมใด ๆ ของนักเรียนที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับด้านวิชาการ ทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความตั้งใจหรือการแสดงออกใด ๆ ที่ทำให้ตนเองได้รับผลประโยชน์ หรือให้ประโยชน์แก่ผู้อื่นทางด้านวิชาการ โดยแบ่งพฤติกรรมเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. โกงการสอบ หมายถึง การนำบันทึกข้อความที่ไม่ได้รับอนุญาตมาใช้ในการสอบ การลอกแบบคำตอบจากคนอื่นหรือให้คนอื่นลอกแบบคำตอบระหว่างสอบ การส่งสัญญาณหรือใช้วิธีการใด ๆ ต่อกันเพื่อให้ได้คำตอบระหว่างการสอบ

2. ลอกแบบการบ้าน หมายถึง การทำแบบฝึกหัดโดยใช้วิธีการเลียนแบบจากแบบฝึกหัดของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือได้รับอนุญาต หรืออนุญาตให้เพื่อนเลียนแบบจากแบบฝึกหัดของตนเอง

3. โกงรายงาน หมายถึง การลอกแบบรายงานของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือได้รับอนุญาต การให้เพื่อนลอกแบบงานของตนเอง นำรายงานของเพื่อนไปเป็นของตนเอง การจ้างเพื่อนทำรายงานหรือรับจ้างเพื่อนทำรายงาน ให้ผู้ปกครองทำรายงานให้

4. รายงานเท็จ หมายถึง การสร้างข้อมูลผลการทดลองทางวิทยาศาสตร์เท็จโดยไม่ได้ทดลอง การสร้างข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้งานตามที่ได้รับมอบหมายเป็นไปตามที่ตนต้องการ การเขียนงานแทนเพื่อนหรือให้เพื่อนเขียนงานแทนตน การปลอมลายเซ็นผู้ปกครอง

สำหรับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักเรียนหรือนักศึกษาในประเทศไทย พบว่ามีการกล่าวถึงอย่างเป็นทางการน้อยมาก ส่วนที่กล่าวถึงจะพบว่ามีระบุไว้ในระเบียบของมหาวิทยาลัยเป็นบางแห่ง และพบในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในกำกับของมหาวิทยาลัย เช่น โรงเรียนสาธิต เป็นต้น ส่วนโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา หรือสังกัดหน่วยงานอื่น ยังไม่พบการกล่าวถึงพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการในระเบียบของมหาวิทยาลัยที่พบจะกล่าวถึง ลักษณะการกระทำทุจริตจากการสอบและบทลงโทษ ดังเช่น การนำเอกสารที่มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการสอบเข้าไปใช้ในการสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต การส่งเอกสารใด ๆ ต่อกัน การลอกคำตอบโดยใช้วิธีการใด ๆ ในการสอบ การสอบแทนกัน เป็นต้น การกำหนดบทลงโทษ ให้ปรับตกในวิชาที่ทำการทุจริต การเพิกถอนรายวิชาอื่น ๆ การพักการเรียน การทำทัณฑ์บน การดักเตือน (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ม.ป.ป.)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2547) ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2521 และโดยมติสภามหาวิทยาลัย ได้กำหนดระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2547 หมวดการวัดและการประเมิน ข้อ 11 การวัดประเมินผล กล่าวถึงการทุจริตในการวัดผล ข้อ 11.10 ว่า เมื่อมีการตรวจพบนักศึกษาทุจริต ในการวัดผล ประเภททุจริตการสอบ โทษที่กำหนดให้พักการศึกษา หรือให้ได้รับคะแนนตามที่กำหนดในบทลงโทษ หรือให้ออก หรือไล่ออก เป็นต้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2541) ประกาศให้ใช้ระเบียบว่าด้วยรูปแบบนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2541 (เพิ่มเติม) ในหมวดว่าด้วยระเบียบการสอบ ข้อ 5 ว่าด้วยการกระทำทุจริต หรือพยายามกระทำทุจริตในการสอบวิชาใด ๆ จะถูกลงโทษ โดยได้รับคะแนนศูนย์ในการสอบครั้งนั้น

สรุปได้ว่า ลักษณะพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ที่กล่าวถึงในประเทศไทย จะเน้นถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทุจริตการสอบเพียงลักษณะเดียว ลักษณะพฤติกรรมอื่น ๆ ยังไม่พบ ส่วนบทลงโทษขึ้นอยู่กับสถานศึกษากำหนดไว้

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักเรียนหรือนักศึกษา สำหรับประเทศไทยยังไม่พบรายงานการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ส่วนงานวิจัยในต่างประเทศมีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Dishonesty) หรือการโกงทางวิชาการ (Academic Cheating) ไว้อย่างหลากหลายถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับความไม่ซื่อสัตย์หรือการโกงทางวิชาการ ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเชิงสาเหตุของความไม่ซื่อสัตย์หรือการโกงทางวิชาการมีค่อนข้างน้อย งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักวิจัยได้ศึกษาค้นพบมีดังนี้

แบร์ด (Baird, 1980 cited in Eric et al., 2003) สำรวจนักศึกษาระดับวิทยาลัย 200 แห่ง พบว่า 75.5 % รายงานตนเองว่ามีการโกง

เบค และ ไอเซน (Beck & Ajzen, 1991, pp. 285-301 อ้างถึงใน มั่นทนา สิริรัตโนภาส, 2538) ได้ศึกษาการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์ คือ พฤติกรรมโกง การขโมยของในร้าน การโกหกเพื่อ

หลักเลี้ยงงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา 146 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เจตคติการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม การรับรู้ความโน้มน้าวเชิงทาง จริยธรรม เจตนา และคำรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเอง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เจตคติและ การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตนาได้ระหว่างร้อยละ 33 ถึง ร้อยละ 61 การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงส่วนใหญ่ไม่สามารถทำนายเจตนาได้ ยกเว้นพฤติกรรมการ โทกหก และเจตนาเชิงพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 พฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญ การเพิ่มตัวแปรการรับรู้ความ โน้มน้าวเชิงทางจริยธรรมสามารถเพิ่มสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จาก .35 เป็น .62 เฉพาะพฤติกรรมการ โทกหก

เมย์ และลอยด์ (May & Loyd, 1993 cited in Eric et al., 2003) รายงานว่านักศึกษาระดับ วิทยาลัยมีการ โกง 23%

ส่วน แมคคาบี (McCabe, 1996 cited in McCabe, Trevino, & Butterfield, 2001) รายงาน ว่า จากการสำรวจนักศึกษา 31 สถาบันมีการ โกง 67.4% โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการรายงาน ตนเอง

แมคคาบี และเทรวิน (McCabe & Trevino, 1997 cited in Finn, 2004) รายงานว่ามี ความสัมพันธ์ทางลบระหว่าง พฤติกรรมการ โกงกับอายุของนักเรียนนักศึกษา

จำนวนนักศึกษาในวิทยาลัยจำนวน 75% ของนักศึกษามีการ โกงอย่างน้อย 1 ครั้ง (Center for Academic Integrity, 2003)

จากการสำรวจระดับชาติในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายโกงการสอบ และ โกงรายงานถึง 74% (Finn, 2004)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The Theory of Planned Behavior)

ทฤษฎีนี้ถูกพัฒนาโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีต้นแบบคือ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ซึ่ง ไอเซน มีความคาดหวังในคุณค่าของรูปแบบทฤษฎีที่น่าจะสามารถใช้ทำนายพฤติกรรม และใช้ ตำรวจแรงจูงใจอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม การใช้ทฤษฎีนี้เพื่ออ้างอิงถึง ความคิดของ มนุษย์ในการตัดสินใจที่ใช้เหตุผลเมื่อมีการเผชิญกับทางเลือก โดยที่แนวคิดของทฤษฎีนี้กล่าวว่า มนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผลและรู้จักใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างเป็นระบบในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดประ โยชน์ แก่ตนเองและเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์มิได้ถูกกำหนดโดยอารมณ์ หรือขาดการพิจารณา ไตร่ตรองก่อนที่จะตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใด ๆ ดังนั้นการกระทำพฤติกรรมใด ๆ จะผ่านเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคล ซึ่งทฤษฎีนี้กล่าวว่า เจตนาจะขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ด้านคือ เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward Behavior) การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm)

และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavior Control) (Ajzen, 1991) ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกันดังภาพที่ 2-1 มีรายละเอียดดังนี้ (Ajzen & Driver, 1991, p. 188 อ้างถึงใน ชีระพร อูวรรณ โณ, 2535, หน้า 291-293)

1. เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) หรือความตั้งใจ เป็นปัจจัยหลัก (Central Factor) ในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล เจตนาในทฤษฎีนี้หมายถึง เจตนาที่จะพยายามทำพฤติกรรมนั้น เจตนาหรือความตั้งใจเป็นปัจจัยการจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เจตนาจะเป็นตัวบ่งชี้ว่า บุคคลได้ทุ่มเทความพยายามมากน้อยเพียงใดที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นยังมีเจตนา หรือความตั้งใจมากเพียงใด การแสดงพฤติกรรมก็จะเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น เจตนาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมแต่ไม่ได้หมายความว่า การวัดเจตนาเพียงตัวเดียวจะใช้เป็นตัวทำนายได้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าพฤติกรรมดังกล่าวของบุคคลที่ประสบปัญหาในการควบคุมการแสดงพฤติกรรมค่อนข้างมาก อาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งจูงใจและมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเจตนากับการกระทำพฤติกรรม เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ด้านคือ

1.1 เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward Behavior) หมายถึง การประเมินพฤติกรรมที่ระบุได้ว่าเป็นพฤติกรรมทางบวก หรือทางลบ ซึ่งผลการประเมินจัดได้ว่าเป็นปัจจัยส่วนบุคคลและได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และการประเมินผลของการกระทำ โดยได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อในพฤติกรรม (Behavior Beliefs) เป็นความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำหากบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลกระทบทางบวก เขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ขณะที่บุคคลซึ่งเชื่อว่าการทำพฤติกรรมจะนำไปสู่ผลกระทบทางลบ เขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ๆ โดยทั่วไป ถ้าบุคคลใดมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรมมากเท่าใด ก็จะมีเจตนาในการกระทำพฤติกรรมมากเท่านั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีเจตคติทางลบต่อการทำพฤติกรรมมากเพียงใดก็มีแนวโน้มที่จะไม่ทำพฤติกรรมมากเพียงนั้น

1.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่รับอิทธิพลมาจากแบบอย่างที่เป็นปัจจัยทางสังคมและเกี่ยวข้องกับแรงกดดันทางสังคมต่อบุคคลนั้น ปัจจัยทางสังคมอาจจะเป็นพฤติกรรม ความคิดเห็นของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มอ้างอิงบุคคลใด ๆ ในกลุ่มอาจได้รับอิทธิพลจากความเชื่อของกลุ่ม (Normative Beliefs) กลุ่มอ้างอิงอาจเป็นเพื่อนครอบครัว หรือบุคคลอื่น ๆ ที่เขาพิจารณาว่าสำคัญต่อเขาและจูงใจให้เขาทำพฤติกรรมตามหรือไม่ทำตาม

1.3 การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavior Control) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ว่าเป็นการยากหรือง่ายที่จะทำพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งการรับรู้การ

ควบคุมนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมและการรับรู้การควบคุม และการคาดคะเนปัจจัยเอื้ออำนวย สิ่งขัดขวางหรืออุปสรรค ซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงมาจากความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม (Control Beliefs) หมายถึง ความเชื่อเกี่ยวกับการมีหรือไม่มี ทรัพยากร หรือโอกาสที่จำเป็นในการทำพฤติกรรม โดยได้รับอิทธิพลมาจาก ประสบการณ์ในอดีต ข้อมูลที่ได้รับการบอกเล่าจากผู้อื่น เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น การสังเกตจากประสบการณ์ของคนคุ้นเคยและเพื่อน ซึ่งเป็นการรับรู้ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจจะมีประโยชน์หรือขัดขวางในการแสดงพฤติกรรม การรับรู้ในพฤติกรรมนี้จะมีบทบาทสำคัญในการวางหลักแห่งการกระทำ แนวคิดในการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการรับรู้ความสามารถแห่งตน (Self-Efficacy) ของแบนดูรา (Bandura, 1977) ต่างกันที่การรับรู้ความสามารถ แห่งตนจะเน้นปัจจัยภายในของบุคคล ในขณะที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมจะเน้นทั้งปัจจัยภายใน (เช่น ความสามารถ ข้อมูล ทักษะ) และปัจจัยภายนอก (เช่น เวลา เงิน การขึ้นอยู่กับผู้อื่น)

2. พฤติกรรม (Behavior) การที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมได้ต้องทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1 พฤติกรรมและผล (Behavior Versus Outcome) ในการศึกษาพฤติกรรมต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนถึงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม เพราะทั้ง 2 คำมีความแตกต่างกัน พฤติกรรมคือ สิ่งที่บุคคลลงมือทำเอง แต่ผลของพฤติกรรมอาจเกิดจากการกระทำและปัจจัยอื่น ๆ พฤติกรรมหลาย ๆ พฤติกรรมที่ต่างกัน อาจนำไปสู่ผลกรรมที่เหมือนกัน

2.2 การกระทำเดี่ยวกับประเภทของพฤติกรรม (Single Actions Versus Behavioral Categories)

การกระทำเดี่ยว หมายถึง พฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงที่บุคคลกระทำ ซึ่งการนิยามการกระทำนั้นต้องให้มีความชัดเจนเพียงพอที่ผู้สังเกตจะสังเกตได้ การกระทำบางอย่างสามารถสังเกตได้ง่าย เช่น การสูบบุหรี่ แต่การกระทำบางอย่างสังเกตได้ยาก เช่น การอ่านคำเตือนบนซองบุหรี่

ประเภทพฤติกรรม หมายถึง กลุ่มการกระทำหลาย ๆ อย่าง ซึ่งเราไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมได้โดยตรง ต้องสังเกตจากการกระทำเดี่ยวทั้งหลาย เช่น การควบคุมอาหาร ต้องสังเกตจากพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การรับประทานอาหาร การดื่มเครื่องดื่ม เป็นต้น

2.3 ความจำเพาะของพฤติกรรม การกำหนดพฤติกรรมหรือการวัดพฤติกรรมที่ศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึง

2.3.1 การกระทำ (Action) หมายถึง จะต้องกำหนดว่าเป็นการกระทำอย่างเดี่ยว เช่น การสูบบุหรี่ ส่วนกลุ่มการกระทำ เช่น การออกกำลังกาย อาจประกอบด้วยกรกระทำย่อย ๆ หลายการกระทำ เช่น การว่ายน้ำ การวิ่ง หรือการเล่นฟุตบอล เป็นต้น

.....1 – 5 วันในเดือน พ.ค.

.....6 – 10 วันในเดือน พ.ค.

.....11 – 15 วันในเดือน พ.ค.

2) การวัดความถี่สัมพัทธ์ หมายถึง การวัดในเชิงร้อยละหรือสัดส่วนที่บุคคลทำพฤติกรรมนั้น เมื่อเทียบกับโอกาสที่เป็นไปได้ทั้งหมดที่บุคคลจะทำพฤติกรรมนั้น เช่น

การไปทำงานของนาย ก. โดยรถโดยสารประจำทาง

.....ไม่เคยเลย

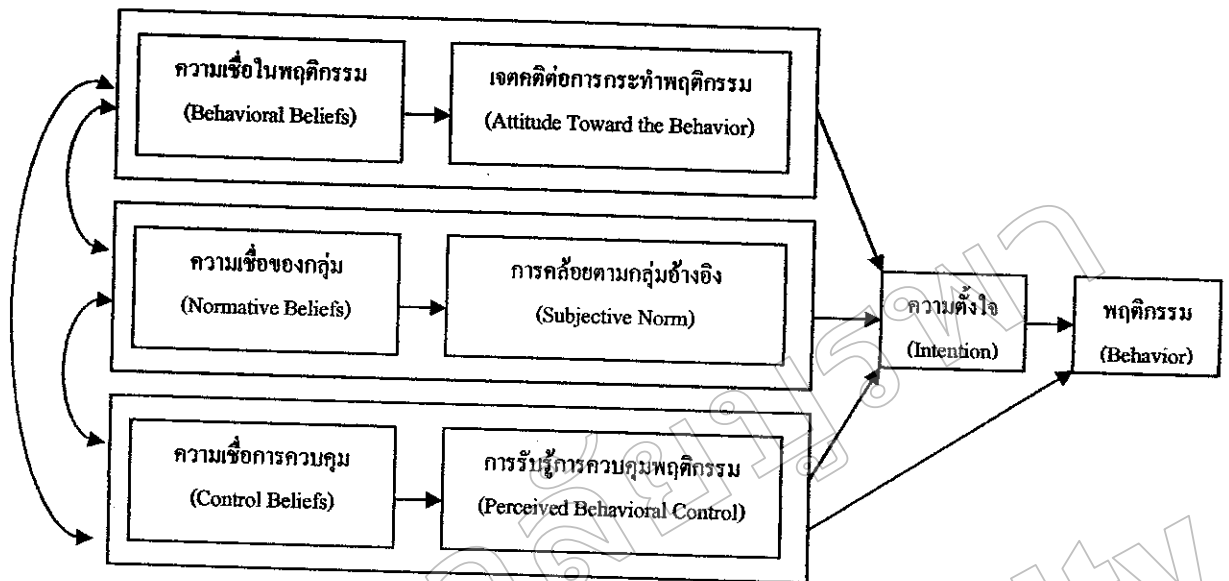
.....1 ครั้งใน 6 ครั้ง

.....2 ครั้งใน 6 ครั้ง

การวัดแต่ละแบบต่างมีเป้าหมายต่างกัน ขึ้นกับความสนใจของผู้ศึกษา หากต้องการทราบความถี่ของการทำพฤติกรรม จะเป็นการวัดปริมาณ หากต้องการทราบการทำให้พฤติกรรมบ่อยเพียงใด จะเป็นการวัดความถี่

2.4.5 พฤติกรรมจากคำรายงานของตนเอง ในการทำนายและทำความเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล จะใช้การสังเกต ในบางกรณีการสังเกตโดยตรงเป็นการทำได้ยาก การรายงานตนเองเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้การวัดพฤติกรรมมีความง่ายยิ่งขึ้น

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนี้มุ่งทำนายพฤติกรรมและทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลตามแนวคิดของทฤษฎีนี้กล่าวว่า เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) ของบุคคลที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใด ๆ จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนั้น ถ้าสามารถวัดความตั้งใจหรือเจตนาที่จะปฏิบัติ หรือการกระทำพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงมากที่สุด ตามแนวคิดของทฤษฎีนี้กล่าวว่ามีปัจจัย 3 ด้านคือ เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavior Control) ซึ่งล้วนมีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมโดยส่งผ่านตัวแปรความตั้งใจ ไอเซน (Ajzen, 2002) ได้เสนอรูปโครงสร้างความสัมพันธ์ไว้ดังนี้

ภาพที่ 2-1 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Icek Ajzen

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ ไอเซน (Ajzen, 1991) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการรับรู้ของ แบนดูรา (Bandura, 1977) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนำแนวคิดของ ฟินน์ (Finn, 2004) ที่กล่าวว่าความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการเกิดจากแรงจูงใจ 2 ด้าน ฟินน์กล่าวว่า ความกลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จ ความไม่ยุติธรรมของครูเป็นสาเหตุให้เกิดการโกง ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งอิทธิพลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเช่น ค่านิยมที่ทำให้เกิดความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความกดดันจากผู้ปกครอง ความกดดันจากเพื่อนและความกดดันจากสังคม โอกาสที่เหมาะสมที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ และการรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ เป็นต้น และจากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของไอเซน กล่าวว่า ความตั้งใจหรือเจตนาของบุคคลที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใด ๆ จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมเจตนาขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 3 ตัวคือ 1) เจตคติต่อการกระทำพฤติกรรม 2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 3) การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยกำหนดตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยนี้เป็น ตัวแปรความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรความตั้งใจที่จะกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรเจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตัวแปรการรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรความกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จ ตัวแปรเจตคติทางลบต่อครูผู้สอน และตัวแปรการรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ

ตอนที่ 2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ในการวิจัยนี้ ตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ตัวแปรความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรเจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตัวแปรการรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรความกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จ ตัวแปรเจตคติทางลบต่อครูผู้สอน ตัวแปรการรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ

ความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความตั้งใจในทฤษฎีนี้หมายถึง เจตนาหรือความตั้งใจที่จะพยายามทำพฤติกรรมนั้น เจตนาหรือความตั้งใจเป็นปัจจัยการมุ่งใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เจตนาจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าบุคคลได้ทุ่มเทความพยายามมากน้อยเพียงใดที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นยังมีเจตนา หรือความตั้งใจมากเพียงใด การแสดงพฤติกรรมก็จะเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น เจตนาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมแต่ไม่ได้หมายความว่า การวัดเจตนาเพียงตัวเดียวจะใช้เป็นตัวทำนายได้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าพฤติกรรมดังกล่าวของบุคคลที่ประสบปัญหาในการควบคุมการแสดงพฤติกรรมค่อนข้างมาก อาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งจูงใจและมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเจตนากับการกระทำพฤติกรรม

กฎเกณฑ์ทั่วไปมีว่าเจตนาของบุคคลที่มีความหนักแน่นสูง การได้รับข้อมูลใหม่มักจะไม่ใช่เพียงพอที่จะเปลี่ยนความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ในทางตรงกันข้าม ถ้าเจตนาในการทำหรือไม่ทำพฤติกรรมมีความหนักแน่นต่ำ ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของเหตุการณ์ที่ไม่คาดคะเนล่วงหน้าเพียงเล็กน้อยก็อาจมีอิทธิพลเปลี่ยนเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคลได้ (Ajzen, 1985, p. 21)

ความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ แบ่งออกเป็น 4 ด้านตามลักษณะความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการคือ ตั้งใจโกงการสอบ ตั้งใจลอกแบบการบ้าน ตั้งใจโกงรายงาน ตั้งใจรายงานเท็จ

การวัดความตั้งใจหรือเจตนา

สิ่งสำคัญในการวัดเจตนา (Ajzen & Fishbein, 1980, pp. 41-52) คือ

1. ความสอดคล้องระหว่างเจตนาและพฤติกรรม การทำนายพฤติกรรมจากเจตนาจะต้องแน่ใจว่าการวัดเจตนาและพฤติกรรมนั้น มีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้งในแง่การกระทำเป้าหมาย บริบท และเวลา ซึ่งทำให้การทำนายพฤติกรรมนั้นมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

1.1 ความสอดคล้องกับการกระทำเดียว การวัดเจตนาของบุคคลในการกระทำเดียวสามารถวัดโดยการถามว่า

ฉัน (.....) เจตนาจะไป

(.....) เจตนาจะไม่ไป

บริจาคโลหิตในโอกาสที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติมารับบริจาคที่โรงเรียนของฉัน หรือ
มีทางเป็นไปได้.....% ที่ฉันจะไปบริจาคโลหิต หรือ

ฉันตั้งใจจะบริจาคโลหิตในโอกาสที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ มารับบริจาคที่โรงเรียน

ของนั้น

เป็นไปได้

Days	Control (—)	100 mg/kg (---)	200 mg/kg (····)
0	100	100	100
2	95	90	85
4	90	80	70
6	85	70	55
8	80	60	40
10	75	50	25

เป็นไปได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

พอ ๆ กัน

1.2 ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือก โดยวัดจากจำนวนทางเลือกของพฤติกรรมที่บุคคลกระทำ ทางเลือกเหล่านี้หมายถึง ชนิดของพฤติกรรมที่แตกต่างกัน หรือพฤติกรรมเดียวกันแต่มีปริมาณแตกต่างกัน เช่น

ฉันมีเจตนาจะขอสอบเด็กนี้

..... แคร่

..... อองฟองท์

..... **จอห์นสัน**

..... กัสตัน

..... อื่น ๆ คือ.....

..... ไม่ชอบ

หรืออาจวัดเป็นร้อยละที่รวมกันแล้วเป็น 100 เช่น

ในการเลือกศึกษาต่อสายสามัญและสายอาชีพ หลังจากจบการศึกษาชั้น ม.ศ.3 (เรวดี 2532)

....5%.... โอกาสที่ฉันจะเลือกศึกษาต่อด้านเกษตรกรรม

....10%... โอกาสที่ฉันจะเลือกศึกษาต่อด้านคหกรรม

...15%... โอกาสที่ฉันจะเลือกศึกษาต่อด้านช่างอุตสาหกรรม

....25%... โอกาสที่ฉันจะเลือกศึกษาต่อด้านพาณิชยกรรม

....30%... โอกาสที่ฉันจะเลือกศึกษาต่อสายสามัญ

...10%... โอกาสที่ฉันจะเลือกศึกษาต่อด้านศิลปหัตถกรรม

....5%.... โอกาสที่ฉันจะไม่เลือกศึกษาต่อ

กรณีตัวอย่างข้างต้น โอเซน และฟิชเบย์ (Ajzen & Fishbein, 1980) กล่าวว่าบุคคล จะกระทำในสิ่งที่เขากำหนดคิแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมที่เขาให้คำร่อยละสูงสุดคือ เขาจะเลือก ศึกษาต่อสายสามัญหลังจากเรียนจบชั้น ม.ศ.3

นอกจากนี้ กฎทั่วไปมีว่า การวัดเจตนาของบุคคลเพื่อนำมาใช้ทำนายพฤติกรรมของบุคคล ไม่สามารถนำมาใช้ทำนายขอบเขต (Extent) ขนาด (Magnitude) หรือความถี่ของพฤติกรรมได้ สามารถทำนายได้เพียงว่าเขาจะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น

1.3 ความสอดคล้องของประเภทพฤติกรรมในการวัดเจตนาให้สอดคล้องกับพฤติกรรม เราต้องวัดเจตนาของผู้ตอบในแต่ละการกระทำเดี่ยวที่ประกอบกันเป็นดัชนีพฤติกรรม โดยเจตนาและการกระทำนั้น จะต้องมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 ประเด็น คือ เป้าหมาย การกระทำ บริบท และเวลา

โดยสรุปการวัดเจตนา จะต้องมีความสอดคล้องกันสูงระหว่างเจตนาและพฤติกรรม การขาดความสอดคล้องกันดังกล่าวเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่งใน 4 ประเด็นข้างต้น อาจทำให้ความแม่นยำในการทำนายลดลง

การศึกษายทความที่กล่าวถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ของเจตนาที่จะนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเอง มาจากปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความกดดันจากผู้ปกครองที่ต้องการให้มีผลการเรียนดี การแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งทุนการศึกษา หรืองานอาชีพ การอยากได้ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมากกว่าอยากเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย 2) ปัจจัยภายในที่เป็นแรงจูงใจ ได้แก่ ทักษะการจัดการเวลาที่ไม่ดี ไม่มีทักษะการจัดการที่ดีของตัวนักเรียน

ดังนั้นความตั้งใจที่จะกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง ความตั้งใจหรือเจตนาที่มีแนวโน้มจะปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการที่ไม่ถูกต้อง แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ตั้งใจโกงการสอบ ตั้งใจลอกแบบการบ้าน ตั้งใจโกงรายงาน และตั้งใจรายงานเท็จ

ไอเซน และฟิชบายน์ (Ajzen & Fishbein, 1980) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับพฤติกรรมเรื่อง การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1976 พบว่า ความตั้งใจที่จะปฏิบัติ หรือกระทำมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงค่อนข้างสูงและ ไอเซน (Ajzen, 1991) ได้ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนศึกษาโครงการของการพิจารณาทางด้านศีลธรรมโดยใช้โมเดลตัดสินใจในความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ในกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ ผลการวิจัยนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเป้าหมายและผลกระทบที่เพิ่มขึ้นของการโกง

เบค และ ไอเซน (Beck & Ajzen, 1991, pp. 285-301 อ้างถึงใน มันทนา สิริรัตโนภาส, 2538) ได้ศึกษาการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์ คือ พฤติกรรมโกง การขโมยของในร้าน การโกหกเพื่อหลีกเลี่ยงงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา 146 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม การรับรู้ความโน้มน้าวเชิงทางจริยธรรม เจตนา และคำรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเอง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตนาได้ระหว่างร้อยละ 33 ถึงร้อยละ 61 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่วนใหญ่ไม่สามารถทำนายเจตนาได้ ยกเว้นพฤติกรรมโกงโกหก และเจตนาเชิงพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 พฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญ

การเพิ่มตัวแปรการรับรู้ความโน้มเอียงทางจริยธรรมสามารถเพิ่มสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจาก .35 เป็น .62 เฉพาะพฤติกรรมการโกหก

ไอเซน และ ไครเฟอร์ (Ajzen & Driver, 1992) ได้ประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเพื่อใช้ในการทำนายและทำความเข้าใจเจตนา และพฤติกรรมนั้นหนาการ ผลการวิจัยแสดงว่า การรับรู้การควบคุมและเจตนาเชิงพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิจัยการสำรวจความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนา และพฤติกรรม การบริจจาคโลหิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (มันทนา สิริรัตโนภาส, 2538, หน้า 141-142) พบว่า เจตนาเชิงพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมการบริจจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยกว่า .001 และเจตนาร่วมกับการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมร่วมกันทำนายพฤติกรรม การบริจจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยกว่า .001

ธีรนุช พิทักษ์วสิน (2548, หน้า 100) ได้ศึกษาพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยใช้โมเดลลิสเรล พบว่า ความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมากที่สุด ซึ่งมีขนาดอิทธิพล 0.66 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความหมายของเจตคติ

ฟิชบายน์ และ ไอเซน (Fishbein & Ajzen, 1975, p. 216) กล่าวว่า เจตคติหมายถึง ตัวแทนของความรู้สึกทั่ว ๆ ไปในการชอบหรือไม่ชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าบางอย่าง การที่บุคคลเกิดความเชื่อต่อวัตถุเรื่องใด ๆ ก็คือ เขาเกิดเจตคติต่อสิ่งนั้น โดยอัตโนมัติในเวลาเดียวกันและความเชื่อจะเชื่อมโยงวัตถุกับลักษณะ บางประการเป็นการประเมินค่าให้กับคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้น

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1962, p. 564) ให้ความหมายเจตคติว่า เป็นพฤติกรรม หรือความรู้สึกครั้งแรก ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นแนวความคิดหรือสถานการณ์ใด ๆ

เทอร์สโตน (Thurstone, 1967, p. 77) กล่าวว่า เจตคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึกความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

กู๊ด (Good, 1973, p. 43) ให้ความหมายว่า เจตคติเป็นความพร้อมที่แสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอาจเป็นการยอมรับ หรือปฏิเสธต่อสถานการณ์บางอย่างของบุคคลหรือสิ่งของ

การเกิดเจตคติ เจตคติไม่ใช่สิ่งติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากประสบการณ์เรียนรู้ในสังคม (Social Learning) ซึ่ง พรณีย์ ช. เจนจิต (2528, หน้า 288) กล่าวถึงแหล่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติของบุคคลได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นเรื่องของ การเรียนรู้ เนื่องจากการอบรมมาตั้งแต่เด็ก เป็นไปในลักษณะของการซึมซับจากการเลียนแบบของพ่อ แม่และคนข้างเคียงไม่ต้องมีใครสอน

2. เกิดจากประสบการณ์ของบุคคล

3. เกิดจากการถ่ายทอดจากเจตคติที่มีอยู่แล้ว เช่น การรังเกียจสีผิว

4. การสื่อสารมวลชน

ในการวิจัยนี้เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องทางวิชาการทั้งทางบวกและทางลบ แบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก ด้านการกระทำ

องค์ประกอบของเจตคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2530, หน้า 55) กล่าวว่า องค์ประกอบของเจตคติที่ครอบคลุมมากที่สุดและเป็นที่ยอมรับกัน จากแนวคิดที่เชื่อว่าเจตคติประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้านคือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ ได้นั้น บุคคลจะต้องมีการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นก่อนเสมอซึ่งเป็นความรู้ความเชื่อในเชิงประมาณค่าว่าสิ่งนั้นมีคุณหรือโทษอย่างไร และเนื่องมาจากการรับรู้ที่อาจผิดพลาดหรือบิดเบือนจากความเป็นจริง ก็จะทำให้บุคคลมีเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อสิ่งนั้น ๆ ได้

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบไม่ชอบหรือไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกนั้นเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติหลังจากที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์หรือโทษต่อสิ่งนั้นแล้ว องค์ประกอบด้านความรู้สึกนั้นจะสอดคล้องต่อองค์ประกอบด้านการรับรู้เสมอ กล่าวคือ ถ้าบุคคลใดรับรู้เกี่ยวกับสิ่งใดในทางที่ดีย่อมมีความรู้สึกที่ดี ชอบ พอใจ ในสิ่งนั้น ตรงกันข้ามกับบุคคลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใดในทางที่ไม่ดีก็ย่อมไม่ชอบไม่พอใจต่อสิ่งนั้นตามมา

3. องค์ประกอบด้านมุ่งการกระทำ (Behavior Intention Component) หมายถึง องค์ประกอบที่เกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่าเกี่ยวกับประโยชน์ หรือโทษต่อสิ่งต่าง ๆ และเกิดความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ แล้ว การกระทำที่เกิดขึ้นตามมานั้น มักจะสอดคล้องกับการรับรู้ และความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ๆ เสมอ

การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติ เป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวกับความรู้สึกหรือลักษณะทางจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คุณลักษณะดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ดังนั้นการวัดเจตคติต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้ (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์, 2524, หน้า 5)

1. เจตคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งนั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้

2. เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกต ได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อมโดยวัดแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออก หรือประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3. เจตคติ นอกจากจะแสดงออกในรูปแบบความรู้สึกนึกคิดเช่น สำนึกในการคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้นในการวัดเจตตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

ไอเซน (Ajzen, 2002) กล่าวถึงวิธีวัดตัวแปรทำนาย (Predictor Variables) ในทฤษฎีพฤติกรรม ตามแผน สามารถวัดได้โดยตรงโดยใช้วิธีการถามผู้ตอบแต่ละคนด้วยมาตรวัดเป็นชุดและยังวัดทางอ้อมได้ด้วย โดยการวัดจากพื้นฐานของความเชื่อของพฤติกรรม การวัดต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมในองค์ประกอบด้านการกระทำ เป้าหมาย บริบทและเวลา

การวัดโดยตรงของเจตคติต่อพฤติกรรม สามารถนำแนวทางการประเมินของ Likert Scaling หรือ Osgood Scaling แต่ที่นิยมใช้กันมาก คือ มาตรจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) ดังตัวอย่าง

ข้อ 1. สำหรับฉันในการเดินทางไปทำงานประจำวันอย่างน้อยที่สุด 30 นาที แต่ละวันของเดือนหน้า

เป็นอันตราย	: _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ :	เป็นประโยชน์
พอใจ	: _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ :	ไม่พอใจ
ดี	: _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ :	ไม่ดี
ไม่มีคุณค่า	: _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ :	มีคุณค่า
สนุก	: _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ :	ไม่สนุก

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก[∞]

การวัดทางอ้อมหาได้จากผลคูณของ ความหนักแน่นของความเชื่อที่เกี่ยวกับพฤติกรรม

(*b*) และการประเมินผลลัพธ์ (*e*) ใช้สมการประมาณค่าดังนี้

$$A_b \propto \sum b_i e_i$$

A_b เป็นค่าโดยประมาณของเจตคติต่อพฤติกรรม

b เป็นการวัดความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม

e เป็นการประเมินผลลัพธ์

i เป็นจำนวนความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม

ตัวอย่างการวัดมีดังนี้

ความเชื่อที่เกี่ยวกับพฤติกรรม (b)

ข้อ 1. การเดินของฉันในการทำงานประจำวันอย่างน้อยที่สุด 30 นาที แต่ละวันของเดือนที่กำลังจะมาถึง จะทำให้ความดันโลหิตต่ำลง

ไม่น่าเป็นไปได้ : : : : : เป็นไปได้อย่างยิ่ง
อย่างยิ่ง มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

การประเมินผลลัพธ์ (c)

ข้อ 2. การทำให้ความดันโลหิตต่ำเป็นสิ่งที่ไม่ดีอย่างยิ่ง

: : : : : คืออย่างยิ่ง
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมนั้นสามารถวัดได้โดยตรงและวัดทางอ้อม

ในการศึกษาเจตคติของบุคคลนั้นมีประโยชน์ต่อการที่จะทำนายพฤติกรรมของบุคคลที่มีทิศทางไปในทางบวกหรือทางลบ ชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด นอกจากนี้ยังเป็นการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขส่วนที่เกิดเจตคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางลบ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ศึกษาเจตคติต่อพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

แบร์ (Baird, 1980 cited in Eric et al., 2003) กล่าวว่านักวิจัยหลาย ๆ คนรับรู้ว่ามีปัญหาการโกงเป็นปัญหาที่แก้ได้ยาก บางครั้งถือได้ว่าไม่ได้เป็นปัญหาหลักเพราะนักเรียนรู้สึกว่าการโกงเป็นเรื่องปกติและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเป็นจำนวนมากถึง 85% และนักศึกษามีความเชื่อว่า เพื่อน ๆ ก็มีพฤติกรรมโกงที่ไม่เกินขอบเขตเท่า ๆ กับตัวเองซึ่งหมายถึงการโกงนี้สามารถยอมรับได้ โดยสำรวจนักเรียนกลุ่มนี้ได้ถึง 95% (Harding, 2001 cited in Finn, 2004)

ส่วนการศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษา 400 คน และคณะอาจารย์ 120 คน ที่มหาวิทยาลัยนอร์ธอีสเทิร์น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับเจตคติทางด้านความรู้ต่อการโกงเหมือนกับคณะอาจารย์ที่ว่าเมื่อโกงแล้วจะได้เปรียบ (Roig & Ballew, 1994 cited in Harding, Carpenter, Montgomery, & Steneck, 2001)

วิทลีย์ และคอสท์ (Whitley & Kost, 1999 cited in Harding et al., 2001) ได้ศึกษานักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีแนวโน้มที่ยอมรับกลุ่มคนโกงมากขึ้น ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่าพวกเขาต้องการที่จะโกงด้วยเช่นกัน และพบว่า นักเรียนรู้สึกว่าการโกงจะได้รับการรับประกันถ้าภาระหน้าที่นั้นยากเกินไป และจะโกงมากยิ่งขึ้น ถ้านักเรียนมีความเชื่อว่า ปทัสถานทางสังคมสนับสนุนพฤติกรรมของพวกเขา

ผลการวิจัยของ คาร์เรีย และแมรีลี (Carrie & Marilee, 2004 cited in Harding et al., 2001) แสดงถึงความสัมพันธ์ของทัศนคติกับการโกงของนักศึกษามีค่า .48 การโกงกับการทำงานหนัก มากเกินไป .41 และเหตุผลที่นักศึกษาอ้างว่าเกิดการโกงเนื่องมาจากความกดดันทางด้านการปฏิบัติทางวิชาการที่ยากเกินไป ความคาดหวังจากครูผู้สอนที่ตั้งไว้สูงเกินไป โดยศึกษาจากกลุ่มนักศึกษา ที่มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา สหรัฐอเมริกา

การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน กล่าวว่า การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงเป็นการรับรู้ของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากแบบอย่างที่เป็นปัจจัยทางสังคมและเกี่ยวข้องกับแรงกดดันทางสังคมต่อบุคคลนั้น ปัจจัยทางสังคมอาจเป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มอ้างอิง บุคคลใด ๆ ในกลุ่มอาจได้รับอิทธิพล ความเชื่อของกลุ่ม (Normative Beliefs) กลุ่มอ้างอิงอาจเป็นเพื่อน ครอบครัว บุคคล หรือกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อเขากระตุ้น หรือทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำให้กระทำตามหรือไม่ให้กระทำตาม บุคคลจะกระทำพฤติกรรมก็จะต้องมีการรับรู้ถึงพฤติกรรมของกลุ่ม ที่ตนพิจารณาว่าสำคัญต่อตนและจูงใจให้ตนทำตาม หรือไม่ทำตาม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) โดย เบเนดิกโต มีแนวคิดว่าพฤติกรรมเป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้ได้จากการเปลี่ยนแปลงของตัวแบบ (Modeling) โดยการได้เห็น (Visualizing) การควบคุมกำกับตน (Self-Monitoring) และการฝึกทักษะ (Skill Training) ตัวแบบอาจเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคม

การเรียนรู้โดยตัวแบบพฤติกรรมมนุษย์อาจเกิดจากการเลียนแบบ ในกระบวนการสังเกตแบบต่าง ๆ กัน ได้ 4 ประการคือ

1. กระบวนการความตั้งใจ ได้แก่การตั้งใจสังเกตเพื่อให้ได้การรับรู้ที่ถูกต้อง
2. กระบวนการจดจำได้แก่ การจำในกิจกรรมที่เลียนแบบ การรับรู้โดยการสังเกต ประกอบด้วยการวาดภาพในใจ และคำพูด จะต้องทบทวนดูแบบอย่างมีระบบแล้วจึงลอกเลียนพฤติกรรมให้ถูกต้องจึงเกิดการรับรู้
3. กระบวนการสร้างพฤติกรรมของอวัยวะเคลื่อนไหว กระบวนการนี้สำคัญคือการแปรสภาพพฤติกรรมของตัวแบบเป็นการกระทำพฤติกรรมที่แสดงออก สามารถแยกตามกระบวนการความรู้ ความเข้าใจในการตอบสนอง
4. กระบวนการจูงใจ มนุษย์นั้นไม่จำเป็นต้องเกิดพฤติกรรมทุกอย่างที่ตนเรียนรู้เสมอไป ฉะนั้นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้จึงมีบทบาทสำคัญในการเลียนแบบจากการสังเกต มนุษย์เลียนแบบพฤติกรรมที่มีผลดีกับเขามากกว่า พฤติกรรมที่ให้โทษกับเขา

ดังนั้นการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลมาจากแบบอย่างที่เป็นปัจจัยทางสังคม หรือแรงกดดันทางสังคมต่อด้านนักเรียนปัจจัยนั้น

แรงจูงใจให้ทำตาม (m)

ข้อ 2. ความคิดเห็นของคนที่สำคัญต่อฉันประเมินค่าว่าฉันจะ

เดิน : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : ไม่เดิน

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

ไปทำงานประจำวันอย่างน้อยที่สุด 30 นาทีในแต่ละวัน

ในการวิจัยครั้งนี้การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลมาจากแบบอย่างที่เป็นปัจจัยทางสังคมหรือแรงกดดันทางสังคมต่อตัวนักเรียนปัจจัยนั้นอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มอ้างอิง ที่นักเรียนคิดว่าสำคัญต่อตนเองและจูงใจให้นักเรียนทำตามหรือไม่ทำตาม ซึ่งนักเรียนพิจารณาว่า การทำตามหรือไม่ทำตามจะเกิดผลดีต่อตัวนักเรียนมากกว่าเกิดโทษ และกล่าวถึงการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง 2 ด้านคือ การคัดลอกตามเพื่อน การคัดลอกตามสังคมโดยมีรายละเอียดดังนี้

การคัดลอกตามเพื่อน

ลินดา (Linda, 1991) ให้ความหมายคำว่า เพื่อนคือ บุคคลซึ่งให้การดูแลเอาใจใส่กันและกัน โดยมีความสัมพันธ์กันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเช่น การกีฬาหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันและรวมถึงมีกลุ่มอายุเดียวกัน

กลุ่มเพื่อนเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลต่าง ๆ เพื่อการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน จะมีสมาชิกมากกว่าเพื่อนสนิท สมาชิกที่มารวมกันจะมีจุดหมาย รสนิยมที่คัดลอกตามกันทั้งทางบวกและทางลบ อาจมีความสนิทสนมหรือไม่สนิทสนม หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน และได้กล่าวถึงประโยชน์ของกลุ่มเพื่อนไว้ดังนี้ (ประสาธน์ อิศรปริดา, 2523, หน้า 96)

1. ทำให้สมาชิกของกลุ่มมีความรู้สึกมั่นคง รู้สึกว่าตนมีความสำคัญและมีเกียรติในสายตาของผู้อื่น
2. วัยรุ่นสามารถที่จะระบายสิ่งกีดขวางในใจออกมาในกลุ่มเพื่อน ฟัง พูดหรือกระทำการโต้ตอบบุคคล ซึ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อเขา ระบายสิ่งที่กลัว กังวลใจ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดความระคายเคืองออกมา
3. กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้สมาชิกได้มีโอกาสพัฒนาทักษะทางสังคมและการปรับตัวด้านสังคมให้ดีขึ้น
4. แต่ละกลุ่มจะกำหนดรูปแบบและมาตรฐานของพฤติกรรม ซึ่งจะจูงใจให้วัยรุ่นทำสิ่งต่าง ๆ ในแนวทางที่สังคมยอมรับ
5. ความรู้สึกอบอุ่นมั่นคงอันเกิดจากการยอมรับของกลุ่มเพื่อน และจูงใจให้วัยรุ่นมีลักษณะเป็นของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง รู้จักฟังตนเอง เป็นอิสระจากพ่อแม่และครู

6. กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนระดับหนึ่ง ไปสู่อีกระดับหนึ่งได้

พนม ลิ้มอารีย์ (2529, หน้า 27-29) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนจัดเป็นกลุ่มปฐมภูมิ ซึ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็กมีคนน้อยสมาชิกรู้จักกันดีเป็นส่วนตัว และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด เป็นกลุ่มที่ให้ความรัก เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่าง ๆ และกล่าวถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อสมาชิกไว้ดังนี้

1. กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา หรือการเรียนรู้ของบุคคลที่เป็นสมาชิกเป็นอย่างมาก วิธีที่สมาชิกแก้ปัญหา การจดจำบทเรียน การประพฤติปฏิบัติ การสร้างนิสัยและเจตคติ การดำเนินชีวิต การทำงาน ความทะเยอทะยาน ตลอดจนความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมายของบุคคลล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนทั้งนั้น

2. กลุ่มเป็นเครื่องสนับสนุนและช่วยให้สมาชิกสามารถแสดงออก ซึ่งความรู้สึกนึกคิด อากัปกริยาต่าง ๆ ทั้งในทางที่ดี และไม่ดี

3. กลุ่มช่วยสนองความต้องการของสมาชิก

4. กลุ่มช่วยให้สมาชิกมองเห็นภาพของตนเอง (Perception of Self) ชัดเจนขึ้น

5. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือผลงาน และการทำงานของสมาชิก

6. กลุ่มมีอิทธิพลช่วยในการตัดสินใจ

7. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือสมาชิกในสถานการณ์ต่าง ๆ

8. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือความกลัวความวิตกกังวลของสมาชิก

นิภา นิธยาน (2530, หน้า 140-141) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของเพื่อนว่า มีอิทธิพลอย่างสูงสำหรับวัยรุ่น เพราะในวัยนี้มีความปรารถนาแรงกล้าที่ต้องการให้เพื่อนยอมรับ การที่วัยรุ่นได้รับการยอมรับจากกลุ่มไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อการสร้างความรู้สึกรับรู้ตนเอง ยังมีอิทธิพลต่อการปรุงแต่งพฤติกรรม และลักษณะบุคลิกภาพ

ดังนั้นกลุ่มเพื่อนจึงเป็นสังคมหนึ่งที่สำคัญต่อวัยรุ่นมาก กลุ่มเพื่อนจะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อวัยรุ่นได้ 2 ลักษณะคือ การเปรียบเทียบทางสังคมคือ การที่วัยรุ่นใช้พฤติกรรม และทักษะของกลุ่มมาเป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบ หรือประเมินตนเอง และการคล้อยตามกัน

คราวน์ และมาร์โลว์ (Crown & Marlow, 1960) ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มนักศึกษาที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยมิสซูรี เวสเทิร์น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อน เมื่อเขาารู้สึกถูกมองว่า สติปัญญาต่ำหรือเป็นผู้ที่ทำงานในชั้นเรียนอยู่ในกลุ่มที่ทำงานช้า ความรู้สึกกดดันเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้พวกเขามีการโกง สอดคล้องกับการศึกษาของ แมคคาบีและเทรวิน (McCabe & Trevino, 1993 cited in Harding et al., 2001) รายงานว่า พฤติกรรมของเพื่อนมี อิทธิพลอย่างมากต่อ

ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เมื่อนักศึกษาเห็นว่าเพื่อน ๆ มีการโกงอยู่เสมอ หรือมีความเชื่ออย่างแท้จริงว่าการโกงมีอยู่ทั่วไป พวกเขา ก็จะหยั่งเชิงโดยการโกงด้วยเช่นกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ศึกษาพบถึง 41% จากนักศึกษาทั้งหมด 6,000 คน โดยศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา 5 แห่ง

อิทธิพลของเพื่อนต่อพฤติกรรมโกงมีการสำรวจโดย แมคคาบี และเทรวินโน (McCabe & Trevino, 1997 cited in Harding et al., 2001) พบว่า การสนับสนุนของเพื่อนกับพฤติกรรมของเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมโกงอย่างมีนัยสำคัญ เบน, ลินด์เซ, มาร์คัส, จอน และแอนนี (Ben, Lindsay, Marcus, Jon, & Annie, 1999) ได้ศึกษาวิจัยกับนักศึกษาปีที่หนึ่งของมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา ที่แชพเฟิลฮิลล์ พบว่า จำนวนนักศึกษาร้อยละเก้า รายงานว่าตนเองมีการโกง เมื่อพวกเขา เชื่อว่ามีนักเรียนคนอื่น ๆ โกงด้วย

แซนดลิน และสนิฟเฟน (Sandlin & Sniffen, 1999 cited in Peirce & Allshouse, n.d.) กล่าวว่า เมื่อใดที่นักเรียนมีการโกง ถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะเป็นความกดดันจากเพื่อน เนื่องจากพวกเขามีความพยายามเพื่อ ชื่อเสียง เพื่อที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของเพื่อน แต่เขาไม่มั่นใจว่าจะทำได้จึงเกิดการโกงขึ้น และในปีเดียวกันจากการศึกษาวิจัยนักเรียนมัธยมปลายของสถาบัน โจเซฟสันพบว่า นักเรียนที่โกงด้านวิชาการเพราะพวกเขาเห็นคนอื่น ๆ โกงและรู้สึกเป็นข้อเสียเปรียบ ไม่ยุติธรรมสำหรับตน (Educational Testing Service, 1999)

ส่วน วิทลีย์ และคอสท์ (Whitley & Kost, 1999 cited in Harding et al., 2001) ได้ศึกษานักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีแนวโน้มที่ยอมรับกลุ่มคนโกงมากขึ้น ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่าพวกเขาต้องการที่จะโกงด้วยเช่นกัน

สำหรับตัวแปรที่น่าจะมีอิทธิพลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการคือ พฤติกรรมของเพื่อน นักวิจัยหลายคนให้ความสนใจและศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ คือ พฤติกรรมของเพื่อนซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมของเพื่อน ๆ และยังเป็นพฤติกรรมชนิดที่สนับสนุนที่เป็นแบบอย่างของการโกงเช่น จากความคิดของสาธารณชนที่กล่าวว่าไม่มีคนโกงคนใดที่จะรู้สึกที่ไม่สนใจข้อเสียเปรียบ ดังนั้น ความคิดนี้อาจจะนำไปสู่การโกงได้ เป็นต้น (McCabe, Trevino, & Butterfield, 2001)

ในการศึกษาเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยเซนต์คลูดสเตท ฮอปท์แมน (Hauptman, 2002) กล่าวถึงเหตุผลของนักศึกษาที่โกงว่า เป็นความกดดันของเพื่อนที่อาจจะมีอำนาจเหนือนักศึกษาคนอื่น ๆ คนใดก็ตามที่มีความพร้อมในด้านความฉลาด จะเป็นค่านิยมที่สถาบันจะต้องปลูกฝังอบรมให้นักศึกษาอื่นมีความประพฤติในสิ่งที่เหมาะสม โดยใช้ระบบค่านิยมจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน และการกระทำของเพื่อนที่มีความพร้อมดังกล่าว

สรุปได้ว่า การคล้อยตามเพื่อน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับแรงผลักดันของเพื่อนหรือได้รับอิทธิพลแบบอย่างมาจากเพื่อนและมีความสำคัญต่อตัวนักเรียน ซึ่งแรงผลักดันหรือแบบอย่าง มีอิทธิพลต่อนักเรียนในการที่จะให้กระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ตามโดยถ้านักเรียนมีการคล้อยตามเพื่อน ก็จะรับเอา เจตคติ หรือพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมาปฏิบัติตาม เช่น นักเรียนรับรู้ว่ามีเพื่อนคนอื่น ๆ มีการโกง ตนเองก็โกงด้วย เป็นต้น

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีข้อมูลต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การคล้อยตามเพื่อนเป็นตัวแปรสังเกตได้ตัวหนึ่งของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การคล้อยตามสังคม

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน กล่าวถึง การรับรู้ของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลแบบอย่างที่เป็นปัจจัยทางสังคมและเกี่ยวข้องกับแรงกดดันทางสังคมต่อบุคคลนั้น ปัจจัยทางสังคมอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มอ้างอิงซึ่งบุคคลคิดว่ามีความสำคัญต่อตนและสนใจให้ตนทำหรือไม่ทำตาม

บาร์เน็ต และดัลตัน (Barnett & Dalton, 1981 cited in Copeland, n.d.) ศึกษาเหตุผลของนักศึกษาในวิทยาลัย เรื่องการโกง ซึ่งกล่าวว่ามียังน้อยหกปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อการโกงหนึ่งในปัจจัยที่พบบ่อย ๆ สืบเนื่องมาจากการบีบคั้นจากผู้ปกครองที่ต้องการให้มีผลการเรียนที่ดีจนทำให้นักเรียนรู้สึกว่า จะต้องมีการโกง สอดคล้องกับการศึกษาของ เคลเลอร์ (Keller, 1978 cited in Copeland, n.d.) สรุปถึงเหตุผลที่ทำให้เกิดการโกงคือ ความกดดันจากผู้ปกครอง ความกดดันจากโรงเรียน แรงกดดันต่าง ๆ เนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ได้ได้อย่างเพียงพอโดยเปรียบเทียบกับเพื่อนคนอื่น ๆ พวกเขาจึงรู้สึกว่ามีความจำเป็นต้องโกงเพื่อทำงานที่ทำสำเร็จลงด้วยดี

แรนดัล (Randall, 1989 cited in The Theory of Reasoned Action, n.d.) ศึกษาเรื่องการโกงในวิทยาลัยสองแห่งพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างสูงระหว่างทัศนคติ เจตนา และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับการโกง

การศึกษาบทความเรื่อง Academic Cheating Fact Sheet ผ่านเว็บไซต์โดยศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมปลายรายงานว่ามีการโกงถึง 98% นักเรียนเหล่านั้นให้เหตุผลว่าโกงเพราะเห็นคนอื่น ๆ โกงและพวกเขาคิดว่าจะไม่ได้รับความยุติธรรมในข้อเสียเปรียบนั้น (Academic Cheating Fact Sheet, 1999)

บทความเรื่อง Computers, The Internet, and Cheating Among Secondary School Students Some Implication, for Education โดยศึกษากับกลุ่มนักเรียนมัธยมต้นกับการประยุกต์ใช้สำหรับการศึกษาเป็นบทความที่ตรวจหาเหตุผลเฉพาะด้านของการโกงโดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในการเขียนรายงานการค้นคว้าหาข้อมูลของเอกสารได้ใช้กันอย่างแพร่หลาย

การใช้วิทยาการสมัยใหม่ของ นักเรียนเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนนำผลงานที่ค้นจากเว็บไซต์มาเป็นของตนเองมากขึ้น (Nott, 1999)

จีฮริง และพาเวลา (Gehring & Pavela, n.d.) ได้สรุปเหตุผลต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่เป็นสาเหตุของการโกงดังนี้ ค่านิยมของนักศึกษาที่เปลี่ยนไปในสังคมการแข่งขันเพื่อจะนำไปสู่อาชีพในอนาคตการทำให้ระดับผลการเรียนอยู่ในระดับดีจึงเป็นเหมือนวิถีทางที่นำไปสู่อาชีพที่ดีได้

ในการศึกษาวิจัยได้มีการนำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนไปประยุกต์ใช้ศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านศีลธรรม ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ทฤษฎีนี้สามารถทำนายพฤติกรรมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยรูปแบบของทฤษฎีค้นพบว่า กลุ่มอ้างอิงมีเส้นทางเชิงสาเหตุไปยังทัศนคติทำให้มีการทำนายได้ดีกว่าไม่มีเส้นทางเชิงสาเหตุดังกล่าว (Cuerrier, Deshaies, Mongeau, Luc, & Vallerand, 1992)

สรุปว่า การคล้อยตามสังคม หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับแรงผลักดันของสังคมจากบุคคลต่าง ๆ หรือได้รับอิทธิพลแบบอย่างมาจากปัจจัยทางสังคม ซึ่งแรงผลักดันหรือแบบอย่างมีอิทธิพลต่อนักเรียนในการที่จะให้กระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ตามโดยถ้านักเรียนมีการคล้อยตามสังคม ก็จะรับเอาเจตคติ หรือพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมาปฏิบัติตาม เช่น เมื่อนักเรียนรับรู้ว่ามีผู้อื่นโกงตนก็ไม่อยากเสียเปรียบจึงโกงด้วย เป็นต้นเช่น เมื่อนักเรียนรับรู้ว่ามีผู้อื่นโกง ตนก็ไม่อยากเสียเปรียบ หรือการใช้วิทยาการสมัยใหม่เพื่อทำให้การปฏิบัติงานทางวิชาการง่ายขึ้น โดยการลอกแบบข้อความผ่านทางอินเทอร์เน็ต สถานการณ์เช่นนี้อาจเป็นแรงจูงใจให้เกิดการปฏิบัติทางวิชาการโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น ตัวแปรการคล้อยตามสังคมนี้เป็นตัวแปรสังเกตได้ตัวหนึ่งของตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความหมายของการรับรู้

จำเนียร ช่างโชติ, จิตรา วสุวานิช, จันทมาศ ชื่นบุญ และมลวิภา สุวรรณมาลัย (2515, หน้า 2) กล่าวว่า การรับรู้หมายถึง การสัมผัสที่มีความหมาย (Sensation) เป็นการแปลหรือตีความสิ่งที่สัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายหรือที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งการแปลความหรือตีความต้องใช้ประสบการณ์เดิม

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544, หน้า 135) กล่าวว่า การที่มนุษย์นำข้อมูลที่ได้จากความรู้สึกลสัมผัส (Sensation) จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วย ตา หู จมูก ลิ้น และกายสัมผัสมาจำแนก แยกแยะ คัดเลือกวิเคราะห์ ด้วยกระบวนการทำงานของสมองแล้วแปลสิ่งที่ได้ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

การรับรู้ในงานวิจัยนี้หมายถึง การรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่เป็นกระบวนการประมวลและตีความหมายของข้อมูลหรือสถานการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัว เป็นความคิดความเข้าใจของบุคคลต่อบังคับที่ทำให้เกิดการกระทำพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต จากการสังเกตประสบการณ์ของคนอื่นหรือเพื่อน จากการบอกเล่า ซึ่งเป็นการรับรู้ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจจะมีประโยชน์หรือขัดขวางในการแสดงความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ สอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) ของเกสท์ดัล (Moore & Fitz, 1993) ซึ่งได้กล่าวว่า การรับรู้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล เพราะการตอบสนองใด ๆ จะขึ้นอยู่กับ การรับรู้จากสภาพแวดล้อมของคนและความสามารถในการแปลความหมายของสภาพนั้น ๆ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยการรับรู้และสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยการรับรู้ประกอบด้วย ประสาทสัมผัสและปัจจัยทางจิตคือ ความรู้เดิม ความต้องการและเจตคติ เป็นต้น

การวัดการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม

การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเป็นการประเมินการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมโดยอ้างถึงการควบคุมพฤติกรรม การใช้ข้อคำถามมักบอกถึงความรู้สึกของผู้ตอบสนองในความสามารถแห่งตนต่อการแสดงพฤติกรรมซึ่งสามารถวัดได้ทั้งโดยตรงและวัดทางอ้อม ไอเซนเสนวิธีการวัดไว้ดังนี้

การวัดการรับรู้

การวัดการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมโดยตรง แสดงได้ดังตัวอย่าง

ข้อ 1. ถ้าฉันต้องการ ฉันจะสามารถเดินทางไปทำงานประจำวันอย่างน้อยที่สุด 30 นาทีในแต่ละวันของเดือนหน้าได้

จริง : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : ไม่จริง

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

ข้อ 2. มีการควบคุมเท่าไรที่เชื่อว่าการเดินทางไปทำงานประจำวันมากกว่าอย่างน้อยที่สุด 30 นาทีในแต่ละวันของเดือนหน้า

ไม่มีการควบคุม : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : มีการควบคุมแน่นอน

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

การวัดการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมทางอ้อม หาได้จากการตรวจสอบความหนักแน่นของความเชื่อในการควบคุม (C) และสมรรถภาพความเชื่อในการควบคุม (P) ซึ่งจะให้ภาพการมองของปัจจัยที่ถูกพิจารณาว่าเป็นการส่งเสริม หรือคัดค้านการแสดงออกพฤติกรรมโดยการใช้การคาดหมายโดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$PBC = \sum C_i P_i$$

PBC เป็นค่าการวัดการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม

C เป็นการวัดความหนักแน่นของความเชื่อในการควบคุม

P เป็นการวัดสมรรถภาพความเชื่อในการควบคุม

i เป็นจำนวนปัจจัย

ตัวอย่างการวัดมีดังนี้

ความหนักแน่นของความเชื่อในการควบคุม (C)

ข้อ 1. ฉันคาดหวังว่างานของฉันจะตั้งความต้องการไว้สูงในช่วงเวลาของเดือนหน้า

ไม่เห็นด้วย : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : เห็นด้วยอย่างยิ่ง
อย่างยิ่ง มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

สมรรถภาพความเชื่อในการควบคุม (P)

ข้อ 2. งานของฉันที่ตั้งความต้องการไว้สูงในช่วงเวลาของเดือนหน้าจะทำ

ยากมากกว่า : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : ง่ายมากกว่า
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 น้อย ปานกลาง มาก

สำหรับฉันที่จะเดินไปทำงานประจำวันอย่างน้อยที่สุด 30 นาทีในแต่ละวัน

การรับรู้ในพฤติกรรมนี้จะมียุทธศาสตร์สำคัญในการกระทำพฤติกรรม ในตัวแปรการรับรู้การควบคุมความไม่เชื่อสัตย์ทางวิชาการนี้จะแบ่งการรับรู้ออกเป็นสองด้านคือ กับการรับรู้ความยากง่ายที่จะกระทำ ความไม่เชื่อสัตย์ทางวิชาการ การรับรู้โอกาสที่จะกระทำ ความไม่เชื่อสัตย์ทางวิชาการ มีรายละเอียดแต่ละตัวแปรดังนี้

การรับรู้โอกาสและความยากง่ายที่จะกระทำ ความไม่เชื่อสัตย์ทางวิชาการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า โอกาส คือ
ช่อง ทาง เวลาที่เหมาะสม จังหวะ

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของไอเซน กล่าวว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม

(Perceived Behavior Control) เป็นการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ว่าเป็นการยากหรือง่ายที่จะทำพฤติกรรมนั้น ๆ เป็นการสะท้อนจากประสบการณ์ในอดีต และการคาดคะเนปัจจัยเอื้ออำนวย สิ่งขัดขวาง หรืออุปสรรคซึ่งมีอิทธิพลมาจากความเชื่อในการควบคุม ความเชื่อเกี่ยวกับการมีหรือไม่มีทรัพยากร หรือโอกาสที่จำเป็นในการทำพฤติกรรม โดยได้รับอิทธิพลมาจากข้อมูลที่ได้รับการบอกเล่าจากผู้อื่นเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น การสังเกตจากประสบการณ์ของคนคุ้นเคย และเพื่อนซึ่งเป็นการรับรู้ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจจะมีประโยชน์ หรือขัดขวางในการแสดงพฤติกรรม

การศึกษาของ โบเวอร์ (Bower, 1964 cited in McCabe et al., 2001) พบว่า นักเรียนในสถาบันที่ใหญ่กว่ามีรายงานว่ามี โง่งการสอบมากกว่าสถาบันเล็ก ๆ โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสองสถาบัน ศึกษาตัวแปร จำนวน วิธีการโง่งและโอกาสที่จะโง่ง โดยให้ข้อสังเกตว่า ในสถาบันที่เล็กกว่าอาจจะ โง่งน้อยกว่า เพราะว่า การใช้วิธีการสอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันที่เล็กกว่าอาจจะใช้ข้อสอบแบบอัตนัย ซึ่งนักเรียนไม่สามารถโง่งได้ในโอกาสที่ไม่เหมือนกัน ในทำนองเดียวกันขนาดของชั้นเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่มาก พบวิธีการที่อาจจะ โง่งได้เมื่อมีโอกาสมากกว่าในสถาบันที่มีขนาดใหญ่กว่าสถาบันที่มีขนาดเล็ก

ลิปสัน และแมคกาเวิร์น (Lipson & McGavern, 1993 cited in Bricault, 1998) กล่าวว่า การกระทำที่ไม่ถูกต้องทางวิชาการอาจเนื่องมาจากโอกาสที่เหมาะสมที่เอื้ออำนวยเช่น ชั้นเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากการทดสอบที่มีสิ่งแวดล้อม เชื้อเชิญให้นักเรียนคนใดก็ตามมีการลอกแบบระหว่างการสอบ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ซีเซก (Cizek, 1999 cited in Finn, 2004) เสนอว่าการ โง่งอาจจะรุนแรงมากขึ้นเมื่อสถานการณ์ของห้องเรียน หรือสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนทำให้เกิดการโง่งง่ายขึ้น ลักษณะของห้องเรียนที่อาจทำให้เกิดการ โง่ง มีลักษณะที่สำคัญคือ ขนาดของห้องเรียนซึ่งหมายถึง มีจำนวนนักเรียนมาก การไม่กำหนดที่นั่งในขณะที่ทำการสอบ คณะอาจารย์ขาดประสบการณ์ ข้อห้ามไม่มีความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

สวาม ไมเคิลส์ และเมธ (Michaels & Miethe, 1989 cited in Finn, 2004) รายงานว่า ในสิ่งแวดล้อมใด ๆ ก็ตามที่มีโอกาสในการ โง่งมากก็จะมีพฤติกรรมการ โง่งมากขึ้น และจากผลการวิจัยของ เลมิง (Leming, 1980) แสดงให้เห็นว่า โอกาสเสี่ยงเป็นอิทธิพลที่สำคัญในการ โง่ง นักเรียนในกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงสูงมีการ โง่ง 24 % เมื่อได้รับการควบคุมและตัดเดือน กลุ่มที่มีโอกาสความเสี่ยงต่ำคือ ไม่มีการควบคุมและไม่มีการตัดเดือนจะ โง่งถึง 36 % และผู้หญิงมีความเป็นไปได้ที่จะ โง่งเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีโอกาสเสี่ยงในการถูกจับ ได้น้อย

เคลเลอร์ (Keller, 1998 cited in Copeland, n.d.) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมอาจมีบทบาทต่อการ โง่งของนักเรียน โดยสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลที่สามารถทำให้นักเรียนมีความต้องการในการ โง่ง เช่น 1) ปัจจัยที่ประกอบด้วยชั้นเรียนขนาดใหญ่แต่มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงคนเดียว 2) การใช้แบบสอบที่เหมือนกัน เป็นการเปิดช่องทางให้นักเรียน โง่ง ถ้านักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าทุก ๆ คนมีการ โง่งพวกเขา ก็จะ โง่งด้วยเช่นกัน โดยวิธีการลอกแบบเพื่อนที่นั่งข้างหน้าหรือนั่งรอบ ๆ ตัวเขา 3) การ โง่งของนักเรียนเกิดขึ้น โดยส่วนมากเพราะการละทิ้งห้องสอบของครู นักเรียนจะรู้ดีกว่าโง่งแล้วจะไม่ถูกจับการ โง่งได้

ผลการวิจัยของ ธีรานุ พัทธกวีสิน (2548, หน้า 105) พบว่า การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับโรคเอดส์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี โดยส่งผ่านตัวแปรความ

ตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมการป้องกันการคิดเชื่อเอชไอวี แต่ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรม การป้องกันการคิดเชื่อเอชไอวี

ดังนั้น การรับรู้โอกาสที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง การคาดคะเน ช่องทาง จังหวะในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องทาง วิชาการ ส่วนการรับรู้ความยากง่ายที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง การรวบรวม และตีความหมายของข้อมูลหรือสถานการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัว เป็นความคิด ความเข้าใจของบุคคล ต่อการที่จะกระทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องทางวิชาการได้สำเร็จ

ในการวิจัยนี้ จากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่กล่าวว่า ความตั้งใจของบุคคลที่จะกระทำ หรือ ไม่กระทำพฤติกรรมใด ๆ จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนั้น และความตั้งใจขึ้นอยู่กับตัวแปร 3 ตัว หนึ่งในสามตัวก็คือ การรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยมีตัวแปรสังเกตได้ คือ ตัวแปร การรับรู้ความยากง่ายที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การรับรู้โอกาสที่จะ กระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

เจตคติทางลบต่อครูผู้สอน

ฟินน์ (Finn, 2004, p. 119) ได้เสนอแนวคิดในเรื่อง พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทาง วิชาการ ไว้ว่า การ โกงเกิดจากแรงจูงใจสองด้านคือ ความกลัวที่จะ ไม่ประสบผลสำเร็จ และการขาด ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ได้แก่ นักเรียนรู้สึกเป็นปรปักษ์กับโรงเรียน โดยเกิดความรู้สึกว่า ครู ไม่ยุติธรรม ครูขาดประสิทธิภาพในการสอน ครูไม่ใส่ใจนักเรียน ทฤษฎี การควบคุมทางสังคม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการ โกงหรือความไม่ ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ดังนี้

การศึกษาทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์ ในการศึกษาการกระทำที่ไม่ถูกต้องจากความล้มเหลวของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม และ ความล้มเหลวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนในสังคม (Hirschi, 1969 cited in Finn, 2004) เมื่อบุคคลรู้สึกว่าเป็นปรปักษ์กับทาง โรงเรียนการกระทำที่ไม่ถูกต้องมักจะเกิดขึ้นได้ ตัวอย่าง การศึกษากับนักเรียนมัธยมมีความเป็นไปได้ที่จะ โกงเมื่อพวกเขาทราบว่า 1) พวกเขาได้รับความรู้ น้อย จากการเรียนในห้องเรียน 2) ครูขาดการอุทิศตนและขาดความสามารถในการสอน 3) พวกเขาไม่ ได้ รับการเอาใจใส่จากครูผู้สอน (Kulka, Mann, & Klingel, 1980; Murdock et al., 2001 cited in Finn, 2004)

โคเปแลนด์ (Copeland, n.d.) กล่าวว่ามึนนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถทำงานที่ได้รับ มอบหมาย ให้มีคุณภาพดีตามที่ครูผู้สอนคิดว่างานที่ได้รับมอบหมายนั้นเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งอาจ

ทำให้นักศึกษามีความรู้ดีกว่า มีความจำเป็นเพื่อให้ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ในรายวิชานั้นจึงต้องมีการ โกง

ผลการวิจัยของ คอสตัน และเจนคินส์ (Coston & Jenkins, 1998 cited in Eric et al., 2003) แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาโกงเพราะ ความยากในรายวิชา และความไม่ยุติธรรมของครู

ผลการวิจัยของ คาร์เรีย และเมรลี (Carrie & Marilee, 2004 cited in Belcheir, 2003) แสดงถึงความสัมพันธ์ของทัศนคติกับการ โกงของนักศึกษามีค่า .48 การ โกงกับการทำงานหนักมากเกินไป .41 และเหตุผลที่นักศึกษาอ้างว่าเกิดการ โกงเนื่องมาจากความกดดันทางด้านการปฏิบัติทางวิชาการที่ยากเกินไป ความคาดหวังจากครูผู้สอนที่ตั้งไว้สูงเกินไป โดยศึกษาจากกลุ่มนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยนอร์ธแคโรไลนา สหรัฐอเมริกา

ผลการศึกษาของ เซลนา และเบรสเซียนี (Zelna & Bresciani, 2004) พบว่า เหตุผลของนักเรียนที่โกงเนื่องมาจาก 1) โกงเพราะความกดดันจากการปฏิบัติทางวิชาการ 2) ความคาดหวังที่เกินความเป็นจริงจากครูผู้สอน

สรุปว่า เจตคติทางลบต่อครูผู้สอน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่ไม่ดีของนักเรียนต่อโรงเรียน เมื่อรับรู้ ว่า ครูผู้สอนไม่ใส่ใจนักเรียน ขาดการอุทิศตน มอบหมายงานที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

ดังนั้น เจตคติทางลบต่อครูผู้สอน น่าจะมีอิทธิพลทางตรงต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความกลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จ

ฟินน์ (Finn, 2004, p. 119) ได้ เสนอแนวคิดในเรื่อง พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไว้ว่า การ โกงเกิดจากแรงจูงใจสองด้านคือ ความกลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จ และการขาดความสัมพันธ์ของนักเรียนกับกฎเกณฑ์ของโรงเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการ โกงหรือความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมีดังนี้

การศึกษายทความผ่านเว็บไซต์เกี่ยวกับสาเหตุของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ สาเหตุที่พบสืบเนื่องมาจาก

1. นิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Poor Study Habits) ได้แก่ การละเลยงานที่ได้รับมอบหมาย หรือ ไม่มีการเตรียมการมาก่อนจนเกิดผลกระทบต่อคุณภาพของงานทำให้ผลการเรียนต่ำลงและอาจมีแนวโน้มนำไปสู่การกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

2. ความกลัว (Fear) เนื่องมาจากนักเรียนหรือนักศึกษามีนิสัยผัดวันประกันพรุ่ง ความ ไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระ อาจใช้วิธีแก้ปัญหโดยการลอกแบบความคิดหรือลอกแบบเนื้อหาจากผู้อื่นเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

3. การจัดการเวลาที่ไม่ดี (Poor Time Management) นักเรียนหรือนักศึกษาขาดทักษะการจัดการด้านเวลา การจัดระบบของงานไม่ดีพอทำให้เกิดการจวนตัว จนมีแนวโน้มที่จะกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Dishonesty: Causes and Solutions, n.d.)

ส่วนเหตุผลของนักศึกษาที่ใช้อ้างอิงกันเป็นส่วนมากในการกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทาง วิชาการคือ ความต้องการที่จะได้รับเกรดอยู่ในระดับดี (Singhal, 1982; McCabe, 1992; Genereux & Mcleod, 1995; Coston & Jenks, 1998; Whitley, 1998; Robinson & Kuin, 1999 cited in Eric et al., 2003) การคาดหวังจากการแข่งขันทางวิชาการ โดยคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลจากการแข่งขันทำให้เกิดการ โกงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (Whitley, 1998 cited in Finn, 2004) และการแข่งขันของนักศึกษา เพื่อทำให้ระดับผลการเรียนอยู่ในระดับดีทำให้นาพาไปสู่การ โกงได้ (Copeland, n.d.)

สำหรับนักเรียนที่รับรู้ถึงความกดดันภายในต่อการปฏิบัติทางวิชาการว่า ตนเองอาจจะทำ ไม่ได้และกลัวที่จะ ไม่ประสบผลสำเร็จทำให้นักเรียนมักจะ โกง โดยทั่ว ๆ ไปการศึกษาวิจัยแสดง ให้เห็นว่า การ โกงมีความสัมพันธ์กับการกลัวความล้มเหลว (Calabrese & Cochran, 1990; Schab, 1991 cited in Finn, 2004) นักเรียนที่มีประสิทธิภาพในตนเองต่ำมีความเป็นไปได้ที่จะ โกงมากขึ้น (Evans & Craig, 1990)

ผลการวิจัยของ คอสตันและเจนคินส์ (Coston & Jenkins, 1998 cited in Eric et al., 2003) แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาโกงเพราะ ความยากในรายวิชา และความไม่ยุติธรรมของครู การศึกษาของซีเซก (Cizek, 1999 cited in Finn, 2004) รายงานว่า การ โกงมีความสัมพันธ์ ตรงข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นั่นคือ การ โกงมักจะเกิดกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำ โดยทำการศึกษาจากนักศึกษาในสหรัฐอเมริกาด้วยวิธีการรายงานตนเองและการสังเกตพฤติกรรม ส่วนความคาดหวังของนักเรียนที่ต้องการประสบผลสำเร็จทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับ ความต้องการปฏิบัติทางด้านวิชาการให้ดีอาจเนื่องมาจากหลาย ๆ ปัจจัยเช่น เป็นความกดดันจาก พ่อแม่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนหนักมากเกินไป หรือมีเวลาในการศึกษาไม่เพียงพอ เนื่องจากตนเองไม่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมทางวิชาการ ได้ดีพอ (Whitley & Keith, 2002 cited in Finn, 2004)

การศึกษาทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์ ในการศึกษาการกระทำที่ไม่ถูกต้องจากความล้มเหลวของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม และความล้มเหลวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนในสังคม (Hirschi, 1969 cited in Finn, 2004) เมื่อบุคคลรู้สึกว่าเป็นปรปักษ์กับทางโรงเรียนการกระทำที่ไม่ถูกต้องมักจะเกิดขึ้นได้ด้วยอย่าง การศึกษากับนักเรียนมัธยมมีความเป็นไปได้ที่จะ โกงเมื่อพวกเขาเรียนรู้ว่า 1) พวกเขาได้รับความรู้ น้อยจากการเรียนในห้องเรียน 2) ครูขาดการอุทิศตนและขาดความสามารถในการสอน 3) พวกเขา

ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากครูผู้สอน (Kulka, Mann, & Klingel, 1980; Murdock et al., 2001 cited in Finn, 2004)

ฟินน์ (Finn, 2004) กล่าวว่า การโกงมักจะเกิดกับนักเรียนเมื่อรู้สึกถูกกดดันจากการปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการแต่กลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จ ความวิตกกังวลเกี่ยวกับผลการเรียนที่อาจถูก กดดันมาจาก พ่อ แม่ และความวิตกกังวลในการทำงานมีความสัมพันธ์โดยตรงกับสมรรถนะภายใน หรือความสามารถแห่งตนทางวิชาการ

สำหรับผลการวิจัยของ ฟินน์ (Finn, 2004) ที่ศึกษากับนักเรียนวัยรุ่นใน โรงเรียนมัธยมปลาย 37 แห่ง ในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาแสดงให้เห็นว่า 1) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักจะ โกงมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การ โกงจะเพิ่มขึ้นหนึ่งในสามของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการมีความสัมพันธ์ทางลบต่อการ โกงนั่นคือ การ โกงจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อนักเรียนมีความสามารถแห่งตนต่ำ การ โกงจะเพิ่มขึ้น 0.15 ของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) โดยที่มีการคำนึงถึงระดับการปฏิบัติทางวิชาการ นักเรียนที่มีความสามารถแห่งตนต่ำมีระดับการ โกงที่สูงขึ้น ในทางกลับกันความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางวิชาการ และการ โกงจะรุนแรงขึ้น อย่างไรก็ตามรูปแบบการปฏิสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่า นักเรียนคนใดก็ตามที่มีความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการสูงและมีการปฏิบัติทางวิชาการสูง มีรายงานความถี่ของการ โกงน้อยกว่าในกลุ่มที่เหลือ ในทำนองเดียวกันนักเรียนคนใดที่มีความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการสูง แต่มีการปฏิบัติทางวิชาการต่ำมีรายงานว่าจะมีการ โกงจำนวนมากที่สุด

การวิจัยที่ค้นพบอื่น ๆ นักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผลของการ โกง หรือการกระทำพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่คล้าย ๆ กัน ดังเช่น การแข่งขันทางวิชาการ ความยากในรายวิชา ความต้องการสำหรับการประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับอาชีพ (Fass, 1986; Simpson, 1989; Chop & Silva, 1991; Davis, 1992; Mixon, 1996 cited in Eric et al., 2004) เป็นสาเหตุของการกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีสาเหตุที่เป็นไปได้ของการกระทำการนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน (Plagiarism) ซึ่งเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. สาเหตุที่เป็นไปได้ของการนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยไม่เจตนา มีดังนี้
 - การนำสารสนเทศที่ไม่มีสิทธิมาใช้โดยไม่มีความสามารถในการสรุปความ มีความเข้าใจว่าสารสนเทศที่มีการสื่อสารกัน โดยตรง (Online) เป็นความรู้ที่บริการชุมชน การขาดทักษะการค้นคว้า การใช้แหล่ง อ้างอิงข้อมูลไม่ถูกต้อง การไม่เข้าใจความหมาย การใช้ข้อความเกี่ยวกับการถอดความหรือใช้สำนวนใหม่ เป็นต้น

2. สาเหตุที่เป็นไปได้ของการกระทำที่มีเจตนาในการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจต่อเจตนาที่จะนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเองแบ่งเป็น 2 ข้อย่อย ๆ คือ ปัจจัย ภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก (External Factors)

ปัจจัยภายใน ได้แก่ การแข่งขันเพื่อที่จะให้เป็นที่ยอมรับ ความมีศีลธรรมของนักเรียนกับความตั้งใจระหว่างผลการเรียน ค่านิยมที่ต้องการได้มาซึ่งเป้าหมายของอาชีพ

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การขาดทักษะการจัดการเวลาที่ดีจะทำให้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายหรือการเตรียมการในการสอบไม่ดีเพียงพอ จึงอาจเกิดเจตนาที่จะนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

เบลเชียร์ (Belcheir, 2003) ศึกษาวิจัยนักศึกษาในมหาวิทยาลัยบอยล์สเตท สหรัฐอเมริกา พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการโกงคือ ความรู้สึกลำบากต่อการปฏิบัติทางวิชาการสำรวจได้ 47% การขาดการเตรียมการที่ดี 36% ความต้องการปรับปรุงให้ผลการเรียนดีขึ้น 19%

ผลการวิจัยของ คาร์เรีย และเมรีรี (Carrie & Marilee, 2004 cited in Belcheir, 2003) แสดงถึงความสัมพันธ์ของทัศนคติกับการโกงของนักศึกษามีค่า .48 การโกงกับการทำงานหนักมากเกินไป .41 และเหตุผลที่นักศึกษาอ้างว่าเกิดการโกงเนื่องมาจากความกดดันทางด้านการปฏิบัติทางวิชาการที่ยากเกินไป ความคาดหวังจากครูผู้สอนที่ตั้งไว้สูงเกินไป โดยศึกษาจากกลุ่มนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา สหรัฐอเมริกา

ผลการศึกษาของ เซลนา และเบเรสเซียนี (Zelna & Bresciani, 2004) พบว่าเหตุผลของนักเรียนที่โกงเนื่องมาจาก 1) โกงเพราะความกดดันจากการปฏิบัติทางวิชาการ 2) ความคาดหวังที่เกินความเป็นจริงจากครูผู้สอน

สรุปได้ว่า ความกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จ หมายถึง ความรู้สึกลำบากของนักเรียนที่ไม่อยากพบผลของการกระทำที่เกี่ยวกับการเรียน เพราะคาดว่าผลของการกระทำนั้นอาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ซึ่งความคาดหวังนี้อาจเป็นความคาดหวังจากบุคคลอื่น หรือความคาดหวังของตนเอง ผลการกระทำนั้นอาจเกิดมาจากนิสัยการเรียนที่ไม่ดี นิสัยผลัดวันประกันพรุ่ง ความไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียน ขาดทักษะการจัดการด้านเวลา การแข่งขันทางวิชาการโดยคาดหวังว่าจะได้รับรางวัล การแข่งขันเพื่อที่จะทำให้ได้รับผลการเรียนอยู่ในระดับดี การแข่งขันเพื่อที่จะให้ได้รับการยอมรับเหล่านี้ เป็นต้น ดังนั้นความกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จน่าจะมีอิทธิพลทางตรงต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

การรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ

ทฤษฎีความสามารถแห่งตน (The Theory of Self-Efficacy) Bandura (1977) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตน (Perceived Self-Efficacy) เป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับ

ความสามารถของตนเองที่จะจัดการและดำเนินการกระทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยเห็นว่าความสามารถของตนเองนั้นสามารถยืดหยุ่นได้ตามสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน สิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพการแสดงผลออกขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของตนเองในสภาพการณ์นั้น ๆ นั่นคือถ้าบุคคลเชื่อว่าจะมีความสามารถที่จะแสดงถึงความสามารถนั้น จะมีความอดทนและจะประสบความสำเร็จในที่สุด และแสดงให้เห็นว่าความเชื่อมั่นในความสามารถแห่งตนจะมีอิทธิพลต่อการกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรม ตามแผนของ (Ajzen, 1991) ที่กล่าวว่า การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น ๆ มีอิทธิพลโดยตรงมาจากความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม (Control Beliefs) ซึ่งหมายถึงความเชื่อเกี่ยวกับการมีหรือไม่มีทรัพยากร หรือ โอกาสที่จำเป็นในการกระทำพฤติกรรม ต่างกันที่ว่าการรับรู้ความสามารถแห่งตนจะเน้นปัจจัยภายในของบุคคล ส่วนการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมจะเน้นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เมื่อวัดการรับรู้ความสามารถแห่งตนได้จะทำให้สามารถทำนายพฤติกรรมได้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้นำการรับรู้ความสามารถแห่งตนมาประยุกต์ใช้ในตัวแปรการรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ

แบนดูรา (Bandura, 1977) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการเป็นการแสดงถึงผลการประเมินความสามารถของบุคคลในการทำงาน การบรรลุเป้าหมาย หรือการเอาชนะอุปสรรค สำหรับนักเรียนที่รับรู้ถึงความกดดันภายในต่อการปฏิบัติทางวิชาการว่า ตนเองอาจจะทำไม่ได้และกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จทำให้นักเรียนมักจะ โกง โดยทั่ว ๆ ไป การศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า การ โกงมีความสัมพันธ์กับการกลัวความล้มเหลว (Calabrese & Cochran, 1990; Schab, 1991 cited in Finn, 2004) นักเรียนที่มีประสิทธิภาพในตนเองต่ำมีความเป็นไปได้ที่จะโกงมากขึ้น (Evans & Craig, 1990 cited in Finn, 2004)

บุคคลที่มีประสิทธิภาพในตนเองต่ำ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านวิชาการต่ำ ดังเช่น การขาดความพยายามในการทำงาน หรือ ไม่ยอมทำงานหนักและอาจเป็นสาเหตุของการ โกง (Schunk, 1991) สอดคล้องกับ เมอร์ด็อก และคณะ (Murdock et al., 2001 cited in Finn, 2004) รายงานว่า การ โกงมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการที่ต่ำ

การศึกษาของ ซีเซก (Cizek, 1999 cited in Finn, 2004) รายงานว่า การ โกงมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นั่นคือ การ โกงมักจะเกิดกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยทำการศึกษาจาก นักศึกษาในสหรัฐอเมริกา ด้วยวิธีการรายงานตนเองและการสังเกตพฤติกรรม ส่วนความคาดหวังของนักเรียนที่ต้องการประสบผลสำเร็จทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับความต้องการปฏิบัติทางด้านวิชาการให้ดี อาจเนื่องมาจากหลาย ๆ ปัจจัยเช่น เป็นความกดดันจากพ่อแม่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนหนักมากเกินไป หรือมีเวลาในการศึกษาไม่เพียงพอเนื่องจากตนเองไม่สามารถปฏิบัติตามวิธีการทางวิชาการได้ดีพอ (Whitley & Keith, 2002 cited in Finn, 2004)

การศึกษาทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการกระทำที่ไม่ถูกต้องจากความล้มเหลวของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม และความล้มเหลวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนในสังคม (Hirschi, 1969 cited in Finn, 2004) เมื่อบุคคลรู้สึกว่าเป็นปรปักษ์กับทางโรงเรียนการกระทำที่ไม่ถูกต้องมักจะเกิดขึ้นได้ ตัวอย่างการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนมัธยมมีความเป็นไปได้ที่จะโกงเมื่อพวกเขาพบว่า 1) พวกเขาได้รับความรู้ น้อยจากการเรียนในห้องเรียน 2) ครูขาดการอุทิศตนและขาดความสามารถในการสอน 3) พวกเขาไม่ได้รับการเอาใจใส่จากครูผู้สอน (Kulka, Mann, & Klingel, 1980; Murdock et al., 2001 cited in Finn, 2004)

ผลการวิจัยของ ฟินน์ (Finn, 2004) ที่ศึกษากับนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมปลาย 37 แห่ง ในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาแสดงให้เห็นว่า 1) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มักจะ โกงมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การ โกงจะเพิ่มขึ้นหนึ่งในสามของความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ความสัมพันธ์ของความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการมีความสัมพันธ์ทางลบ ต่อการ โกงนั่นคือ การ โกงจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อนักเรียนมีความสามารถแห่งตนต่ำ การ โกงจะเพิ่มขึ้น 0.15 ของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) โดยที่มีการคำนึงถึงระดับการปฏิบัติทางวิชาการ นักเรียนที่มีความสามารถแห่งตนต่ำมีระดับการ โกงที่สูงขึ้น ในทางกลับกันความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทาง วิชาการ และการ โกงจะรุนแรงขึ้น อย่างไรก็ตามรูปแบบการปฏิสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่า นักเรียนคน ใดก็ตามที่มีความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการสูงและมีการปฏิบัติทางวิชาการสูง มีรายงานความถี่ ของการ โกงน้อยกว่าในกลุ่มที่เหลือ ในทำนองเดียวกันนักเรียนคนใดที่มีความสามารถแห่งตน ทางด้านวิชาการสูง แต่มีการปฏิบัติทางวิชาการต่ำมีรายงานว่าจะมีการ โกงจำนวนมากที่สุด

สำหรับงานวิจัยนี้ การรับรู้ความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการหมายถึง ความเชื่อ ของนักเรียนที่คาดว่าตนเองจะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ดังนั้น ความสามารถแห่งตนทางด้านวิชาการน่าจะมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความไม่ซื่อสัตย์ทาง วิชาการ โดยส่งผ่านตัวแปรความกลัวที่จะ ไม่ประสบผลสำเร็จ

การศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอข้างต้นนั้น อาจสรุปได้ว่า เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยส่งผ่าน ตัวแปรความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพล ทางอ้อมต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยส่งผ่านตัวแปรความตั้งใจที่จะกระทำความ ไม่ซื่อสัตย์ ทางวิชาการ การรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ส่วนการรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความไม่ ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยส่งผ่าน ตัวแปรความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เจตคติทางลบต่อครูผู้สอน ความกลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จมีอิทธิพลทางตรงต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยส่งผ่านตัวแปรความกลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จ นำมาเขียนหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ซึ่งสามารถแสดง ให้เห็นถึงภาพรวมของแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ได้ดังตารางที่ 2-1

และจากแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของของตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สามารถแสดงให้เห็นภาพรวมของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรูปแบบโมเดลสมมติฐาน ดังภาพที่ 2-2

ตารางที่ 2-1 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของตัวแปรที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ตัวแปร	แนวคิด	งานวิจัย
1. ความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ		
เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความตั้งใจกับการ โง	Ajzen (1975)	Randall (1989)
2. เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ		
การรับรู้และเจตคติต่อการ โง	Ajzen (2002)	Harding (2001)
3. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง		
3.1 พฤติกรรมของเพื่อนมีอิทธิพลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ	Bandura (1977) Ajzen (1975)	Murdock et al. (2001)
3.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับการ โง		Randall (1989)
4. การรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ		
4.1 โอกาสเสี่ยงมีอิทธิพลต่อการ โง	Ajzen (2002)	Leming (1980)
4.2 โอกาสกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	Gestalt (1993)	Copeland (n.d.)
5. การรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ		
5.1 ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการกับการ โง	Bandura (1977)	Murdock et al. (2001)
5.2 ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการกับความวิตกกังวลในการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ		Finn (2004)
6. ความกลัวที่จะไม่ประสบความสำเร็จ		
การกลัวความล้มเหลวกับการ โง	Finn (2004)	Calabrese & Cochran (1990)
7. เจตคติทางลบต่อครูผู้สอน		
7.1 ความผูกพันของนักเรียนต่อ โรงเรียนกับการ โง	Bandura (1977)	Finn (2004)
7.2 ความไม่ยุติธรรมของครูกับการ โง	Bandura (1977)	Coston & Jenkins (1998)

ตัวแปรที่ใช้ศึกษามีดังนี้

ตัวแปรแฝง

- K1 = เจตคติทางลบต่อครูผู้สอน
- K2 = การรับรู้ความสามารถแห่งตนด้านวิชาการ
- K3 = การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
- E1 = ความกลัวที่จะไม่ประสบผลสำเร็จ
- E2 = เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ
- E3 = การรับรู้การควบคุมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ
- E4 = ความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ
- E5 = ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

ตัวแปรสังเกตได้

- X1 = ความรู้สึกว่าคุณไม่ได้ใจนักเรียน
- X2 = ความรู้สึกว่าคุณขาดการอุทิศตน
- X3 = ความรู้สึกว่าคุณมอบหมายงานไม่เหมาะสม
- X4 = ความเชื่อว่าสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้
- X5 = การคล้อยตามเพื่อน
- X6 = การคล้อยตามสังคม
- Y1 = ความรู้สึกกลัวต่อผลของการกระทำตามความคาดหวังจากบุคคลอื่น
- Y2 = ความรู้สึกกลัวต่อผลของการกระทำตามความคาดหวังของตนเอง
- Y3 = เจตคติที่แสดงออกทางด้านความคิด
- Y4 = เจตคติที่แสดงออกทางด้านความรู้สึก
- Y5 = เจตคติที่แสดงออกทางการกระทำ
- Y6 = การรับรู้ความยากง่ายที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ
- Y7 = การรับรู้โอกาสที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ
- Y8 = ตั้งใจโกงการสอบ
- Y9 = ตั้งใจลอกแบบการบ้าน
- Y10 = ตั้งใจโกงรายงาน
- Y11 = ตั้งใจรายงานเท็จ
- Y12 = โกงการสอบ
- Y13 = ลอกแบบการบ้าน
- Y14 = โกงรายงาน
- Y15 = รายงานเท็จ

ตอนที่ 3 โมเดลลิสเรล (LISREL Model) และวิธีการที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

โมเดลลิสเรล (LISREL Model)

การศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิม (Classical Causal Model) เป็นการศึกษาโมเดลประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด และไม่มี ความคลาดเคลื่อนในการวัด เนื่องจากการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุดังกล่าวมีข้อดคลงเบื้องต้นว่า ตัวแปรต้องไม่มีความคลาดเคลื่อนในการวัด ข้อดคลงเบื้องต้นข้อนี้ยังไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ โมเดลลิสเรลแล้วจะผ่อนคลายข้อดคลงเบื้องต้นดังกล่าวได้ เนื่องจากโมเดลลิสเรลสามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ของเทอมความคลาดเคลื่อนได้ ทำให้การศึกษาโมเดลตรงตามสภาพความเป็นจริง (Bollen, 1989; Joreskog & Sorbom, 1993, pp. 21-98 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 176-177)

โมเดลลิสเรล (Linear Structural Relationship Model) หมายถึง โมเดลแสดงความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างตัวแปรที่เป็นไปได้ทั้งตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable) และตัวแปรแฝง (Latent Variable) ซึ่ง โมเดลลิสเรลนี้เป็น โมเดลการวิจัยที่มีประโยชน์มาก และใช้ได้กับงานวิจัยทาง สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์เกือบทุกประเภท เนื่องจากปัญหาสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ

นอกจากโมเดลลิสเรลจะมีคุณลักษณะที่ผ่อนคลายข้อดคลงเบื้องต้นจากโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมดังกล่าวแล้ว จากการศึกษาเกี่ยวกับโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมและ โมเดลลิสเรล (Joreskog & Sorbom, 1993, p. 2 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 25) สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมและ โมเดลลิสเรลได้หลายประการ ซึ่งความแตกต่างแต่ละด้านจะแสดงให้เห็นถึงข้อดีของโมเดลลิสเรล กล่าวคือ

ประการแรก โมเดลลิสเรลสามารถวิเคราะห์อิทธิพลย้อนกลับได้ จึงสามารถระบุความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเส้น (Linear) และแบบบวก (Additive) ได้ทั้งทางเดียวและสองทาง (Recursive and Non-Recursive Model) ในขณะที่โมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเส้นและแบบบวกที่เป็นทิศทางเดียวเท่านั้น

ประการที่สอง โมเดลลิสเรลมีความสามารถในการประมาณค่าพารามิเตอร์เทอมความคลาดเคลื่อน (Error of Measurement) ได้ดีกว่า เนื่องจากมีข้อดคลงเบื้องต้นที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงว่าการวัดตัวแปรแฝงในการวิจัยทางการศึกษานั้น จะมีความคลาดเคลื่อนอยู่เสมอ ซึ่งในโปรแกรมลิสเรลจะมีวิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์หลายแบบ และยอมให้ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อนมีค่าไม่เท่ากับศูนย์ได้ ทำให้ผลการวิเคราะห์ดีขึ้น แต่โมเดลเชิงสาเหตุแบบ

ดั้งเดิมจะยึดข้อตกลงเบื้องต้นว่าตัวแปรไม่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดและความแปรปรวนร่วมของเทอมความคลาดเคลื่อนมีค่าเท่ากับศูนย์

ประการที่สาม การวิเคราะห์ด้วยโมเดลอิสระสามารถวิเคราะห์โมเดลที่มีตัวแปรแฝงได้ และตัวแปรมีการวัดตั้งแต่ระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ขึ้นไป ส่วนโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมจะมีเฉพาะตัวแปรสังเกตได้เท่านั้น โดยมีตัวแปรระดับอันตรภาค (Interval Scale)

ประการที่สี่ โมเดลอิสระวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์อิทธิพลรวมกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ สำหรับโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมจะวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์อิทธิพล

ประการสุดท้าย โมเดลอิสระสามารถคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องออกมาได้พร้อมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล แต่ในโมเดลเชิงสาเหตุแบบดั้งเดิมต้องคำนวณด้วยมือ อีกทั้งการปรับโมเดลก็ทำได้ยากกว่าในโมเดลอิสระ

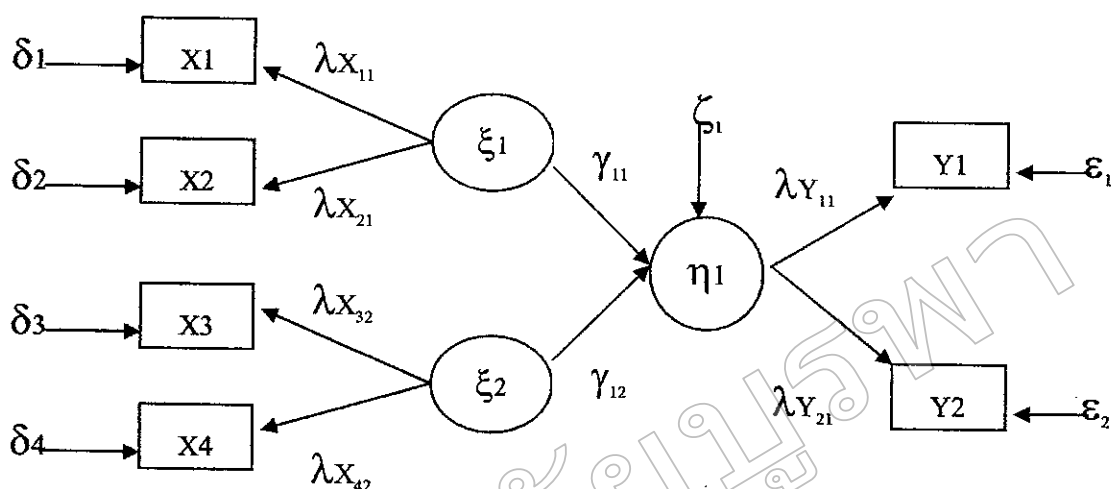
โมเดลอิสระหรือโมเดลเชิงสาเหตุเป็นหัวใจสำคัญของการวิเคราะห์อิทธิพล ซึ่งจะช่วยให้นักวิจัยตอบคำถามวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรในการวิจัยได้ การดำเนินการวิเคราะห์เริ่มต้นจากการสร้างโมเดลอิสระแสดงอิทธิพลจากพื้นฐานทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นโมเดลการวิจัย จากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 45-60)

1. การกำหนดข้อมูลจำเพาะของโมเดล (Specification of The Model)
2. การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (Identification of The Model)
3. การประมาณค่าพารามิเตอร์จากโมเดล (Parameter Estimation of The Model)
4. การตรวจสอบความตรงของโมเดล (Validation of The Model)

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจชัดเจนถึงขั้นตอนการวิเคราะห์ จึงขอเสนอรายละเอียดของการวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนพอสังเขป ดังนี้

1. การกำหนดข้อมูลจำเพาะของโมเดล (Specification of The Model)

โมเดลอิสระ ประกอบด้วยโมเดลที่สำคัญ 2 โมเดล คือ โมเดลการวัด (Measurement Model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) โมเดลการวัดเป็นโมเดลแสดงความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ ส่วนโมเดลสมการโครงสร้างเป็นโมเดลที่ระบุความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างตัวแปรแฝงด้วยกันภายในโมเดลการวิจัย แสดงดังภาพที่ 2-3

ภาพที่ 2-3 โมเดลการวัด (Measurement Model) และ โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model)

หมายเหตุ จากภาพที่ 2-3 นำเสนอตัวแปรแฝงภายในเพียงหนึ่งตัวแปร ดังนั้นจึงไม่มีเมทริกซ์ Beta (β), เมทริกซ์ Phi (ϕ) และเมทริกซ์ Psi (Ψ)

โมเดลในแผนภาพมีตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรภายนอกสองตัวแปร และตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรภายในหนึ่งตัวแปร ตัวแปรแฝงตามตัว แต่ละตัววัดได้จากตัวแปรสังเกตได้สองตัวแปร

เมื่อ $\xi = X_i$ = เวกเตอร์ตัวแปรภายนอกแฝง

η = Eta = เวกเตอร์ตัวแปรภายในแฝง

X = Eks = เวกเตอร์ตัวแปรแฝงภายนอกสังเกตได้

Y = Wi = เวกเตอร์ตัวแปรแฝงภายในสังเกตได้

δ = Delta = เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปร X

ε = Epsilon = เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปร Y

ζ = Zeta = เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปร

λ_X = Lambda-X = LX = เมทริกซ์สัมประสิทธิ์การถดถอยของ ξ บน X

λ_Y = Lambda-Y = LY = เมทริกซ์สัมประสิทธิ์การถดถอยของ η บน Y

Γ = Gamma = GA = เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุจาก ξ ไป η

β = Beta = BE = เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่าง η

ϕ = Phi = PH = เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม

ระหว่าง ξ

Ψ = Psi = PS = เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม
ระหว่างความคลาดเคลื่อน ζ

$\Theta\delta$ = Theta-Delta = TD = เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม
ระหว่างความคลาดเคลื่อน δ

$\Theta\varepsilon$ = Theta-Epsilon = TE = เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม
ระหว่างความคลาดเคลื่อน ε

ตัวแปรในโมเดลสมการ โครงสร้างมีความสัมพันธ์กันแสดงในรูปของสมการ โครงสร้าง

ดังนี้

$$\eta = \beta\eta + \Gamma\xi + \zeta$$

$$\eta_1 = \gamma_{11}\xi_1 + \zeta_1$$

$$\eta_1 = \beta_{21}\eta_1 + \gamma_{22}\xi_2 + \zeta_2$$

ในที่นี้

$$\eta = \begin{bmatrix} \eta_1 \\ \eta_2 \end{bmatrix} \quad \beta = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ \beta_{21} & 0 \end{bmatrix} \quad \Gamma = \begin{bmatrix} \gamma_{11} & 0 \\ 0 & \gamma_{22} \end{bmatrix} \quad \xi = \begin{bmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{bmatrix} \quad \zeta = \begin{bmatrix} \zeta_1 \\ \zeta_2 \end{bmatrix}$$

เขียนสมการในรูปเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} \eta_1 \\ \eta_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ \beta_{21} & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \eta_1 \\ \eta_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \gamma_{11} & 0 \\ 0 & \gamma_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \zeta_1 \\ \zeta_2 \end{bmatrix}$$

ตัวแปรในโมเดลการวัด (Measurement Model) มีความสัมพันธ์กันแสดงในรูปของ
สมการดังนี้

$$X = \lambda_X\xi + \delta \quad Y = \lambda_Y\eta + \varepsilon$$

$$X_1 = \lambda_{X_{11}}\xi_1 + \delta_1 \quad Y_1 = \gamma_{Y_{11}}\eta_1 + \varepsilon_1$$

$$X_2 = \lambda_{X_{21}}\xi_2 + \delta_2 \quad Y_2 = \lambda_{Y_{21}}\eta_1 + \varepsilon_2$$

$$X_3 = \lambda_{X_{32}}\xi_3 + \delta_3 \quad Y_3 = \lambda_{Y_{32}}\eta_1 + \varepsilon_3$$

$$X_4 = \lambda_{X_{42}}\xi_4 + \delta_4 \quad Y_4 = \lambda_{Y_{42}}\eta_1 + \varepsilon_4$$

ในที่นี้

$$X = \begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \\ X_3 \\ X_4 \end{bmatrix} \quad \lambda_X = \begin{bmatrix} \lambda_{X_{11}} & 0 \\ \lambda_{X_{21}} & 0 \\ 0 & \lambda_{X_{11}} \\ 0 & \lambda_{X_{11}} \end{bmatrix} \quad \xi = \begin{bmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{bmatrix} \quad \delta_1 = \begin{bmatrix} \delta_1 \\ \delta_2 \\ \delta_3 \\ \delta_4 \end{bmatrix}$$

$$Y = \begin{bmatrix} Y_1 \\ Y_2 \\ Y_3 \\ Y_4 \end{bmatrix} \quad \lambda Y = \begin{bmatrix} \lambda Y_{11} & 0 \\ \lambda Y_{21} & 0 \\ 0 & \lambda Y_{32} \\ 0 & \lambda Y_{42} \end{bmatrix} \quad \eta = \begin{bmatrix} \eta_1 \\ \eta_2 \end{bmatrix} \quad \varepsilon = \begin{bmatrix} \varepsilon_1 \\ \varepsilon_2 \\ \varepsilon_3 \\ \varepsilon_4 \end{bmatrix}$$

เขียนสมการในรูปเมทริกซ์ ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \\ X_3 \\ X_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \lambda X_{11} & 0 \\ \lambda X_{21} & 0 \\ 0 & \lambda X_{31} \\ 0 & \lambda X_{41} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \delta_1 \\ \delta_2 \\ \delta_3 \\ \delta_4 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} Y_1 \\ Y_2 \\ Y_3 \\ Y_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \lambda Y_{11} & 0 \\ \lambda Y_{21} & 0 \\ 0 & \lambda Y_{32} \\ 0 & \lambda Y_{42} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \eta_1 \\ \eta_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \varepsilon_1 \\ \varepsilon_2 \\ \varepsilon_3 \\ \varepsilon_4 \end{bmatrix}$$

งานสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล คือ การกำหนดค่าเมทริกซ์ทั้ง 8 ให้สอดคล้องกับโมเดลการวิจัย เพื่อจะได้เขียนคำสั่งให้โปรแกรมประมาณค่าพารามิเตอร์ตามลักษณะของพารามิเตอร์ในโมเดลลิสเรล ซึ่ง จอเรสคอก และซอร์บอม (Joreskog & Sorbom, 1993 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) กำหนดให้ค่าเมทริกซ์ทำได้สามแบบ ตามลักษณะของพารามิเตอร์ในโมเดล โดยมีการแบ่งไว้ 3 ประเภท (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 30) คือ

- ก. พารามิเตอร์กำหนด (Fixed Parameters)
- ข. พารามิเตอร์บังคับ (Constrained Parameters)
- ค. พารามิเตอร์อิสระ (Free Parameters)

2. การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (Identification of the Model)

การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดลมีความสำคัญ และมีนักสถิติศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้กันมาก ผลการค้นพบสรุปได้ว่ามีเงื่อนไขที่ทำให้ระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวพอดีที่ต้องพิจารณาอยู่ 3 ประเภท (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 45) คือ

- 2.1 เงื่อนไขจำเป็น (Necessary Condition)
- 2.2 เงื่อนไขพอเพียง (Sufficient Condition)
- 2.3 เงื่อนไขจำเป็นและพอเพียง (Necessary and Sufficient Condition)

3. การประมาณค่าพารามิเตอร์จากโมเดล (Parameter Estimation of the Model)

จุดมุ่งหมายของการประมาณค่าพารามิเตอร์ คือ การหาค่าพารามิเตอร์ที่ทำให้เมทริกซ์ S และ Sigma มีค่าใกล้เคียงกันมากที่สุด ซึ่งในที่นี้ S แทนเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่คำนวณได้จากกลุ่มตัวอย่าง Sigma แทนเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่สร้าง

ขึ้นจากพารามิเตอร์ที่ประมาณค่าได้จากโมเดลที่เป็นสมมุติฐาน ถ้าเมทริกซ์ทั้งสองมีค่าใกล้เคียงกัน แสดงว่าโมเดลที่เป็นสมมุติฐานมีความกลมกลืนกันกับโมเดลที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (นงลักษณ์ วัชรชัย, 2542, หน้า 47) การกำหนดเงื่อนไขให้เมทริกซ์ S และ Sigma มีค่าใกล้เคียงกันนั้น ใช้วิธีการสร้างฟังก์ชันความกลมกลืน (Fit or Fitting Function) เป็นตัวเกณฑ์ในการตรวจสอบและ หากจะทำให้ได้ค่าประมาณที่มีความคงเส้นคงวา (Consistency) ทุกฟังก์ชันต้องมีคุณสมบัติรวม 4 ประการ (นงลักษณ์ วัชรชัย, 2542, หน้า 48) ดังนี้

ฟังก์ชันความกลมกลืนต้องเป็นสเกลาร์ (Scalar) หรือเป็นเลขจำนวน

ฟังก์ชันความกลมกลืนต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0

ฟังก์ชันความกลมกลืนต้องมีค่าเป็นศูนย์ เมื่อเมทริกซ์ Sigma และ S มีค่าเท่ากันเท่านั้น

ฟังก์ชันความกลมกลืนเป็นฟังก์ชันต่อเนื่อง (Continuous Function)

วิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์ในแต่ละวิธีให้ผลการประมาณค่าที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันไป โดยวิธีประมาณค่าที่ใช้ความกลมกลืนมีทั้งสิ้น 7 วิธี (นงลักษณ์ วัชรชัย, 2542, หน้า 48-51) ดังนี้

3.1 วิธีกำลังสองน้อยที่สุดไม่ถ่วงน้ำหนัก (Unweighted Least Squares: ULS) ซึ่งค่าพารามิเตอร์ที่ประมาณด้วยวิธีนี้มีคุณสมบัติเป็นค่าประมาณที่มีความคงเส้นคงวา แต่ไม่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และค่าพารามิเตอร์ที่ได้ขาดคุณสมบัติของความเป็นอิสระจากมาตราวัด (Scale Free) ขณะที่จุดเด่นของวิธีนี้คือ ความง่ายและความสะดวกในวิธีการประมาณค่า และเป็นวิธีที่เหมาะสมกับข้อมูลที่มีลักษณะการแจกแจงแตกต่างไปจากการแจกแจงแบบปกติพหุนาม (Multivariate Normal Distribution)

3.2 วิธีกำลังสองน้อยที่สุดถ่วงน้ำหนักทั่วไป (Generalized Least Squares: GLS) ใช้วิธีการในการประมาณค่า เมื่อข้อมูลมีความแปรปรวนของตัวแปรตามไม่เท่ากันทุกค่าของตัวแปรต้น (Heteroscedasticity) หรือมีความสัมพันธ์กันระหว่างความคลาดเคลื่อน (Auto-Correlation) เนื่องจากวิธีการประมาณค่าแบบ GLS จะทำการถ่วงน้ำหนักค่าสังเกตเพื่อปรับแก้ความแปรปรวนที่ไม่เท่ากัน ซึ่งค่าประมาณพารามิเตอร์ที่ได้มีความคงเส้นคงวามีประสิทธิภาพและเป็นอิสระจากมาตราวัด หรือ ไม่มีหน่วย

3.3 วิธีไลค์ลิฮูดสูงสุด (Maximum Likelihood: ML) เป็นวิธีที่ใช้ประมาณค่าพารามิเตอร์ในโมเดลที่นิยมใช้มากที่สุด ค่าที่ได้จะมีคุณสมบัติจะมีความคงเส้นคงวามีประสิทธิภาพและเป็นอิสระจากมาตราวัดหรือ ไม่มีหน่วย การแจกแจงสุ่มของค่าประมาณพารามิเตอร์ที่ได้จากวิธี ML เป็นแบบปกติ และความแปรปรวนของค่าประมาณขึ้นอยู่กับขนาดของค่าพารามิเตอร์

3.4 วิธีกำลังสองน้อยที่สุดถ่วงน้ำหนักทั่วไป (Generally Weighted Least Squares: WLS) เป็นวิธีประมาณค่าที่ครอบคลุมวิธีที่กล่าวมาทั้งหมด ลักษณะการประมาณค่าจะไม่ใช้เมทริกซ์เต็มรูป แต่จะใช้เฉพาะสมาชิกในแนวทแยงและใต้แนวทแยง โดยถ่วงน้ำหนักด้วยอินเวอร์สของเมทริกซ์ w ข้อเสียคือ ถ้าหากเมทริกซ์ w มีจำนวนตัวแปรสังเกตได้มากเกินไปก็จะทำให้คอมพิวเตอร์ใช้เวลาในการคำนวณมากขึ้น และวิธีนี้ไม่เหมาะสมกับเมทริกซ์ที่มีการตัดข้อมูลสูญหายแบบคู่เฉพาะคู่ที่ขาด (Pair Wise)

3.5 วิธีกำลังสองน้อยที่สุดถ่วงน้ำหนักแนวทแยง (Diagonally Weighted Least Squares: DWLS) การประมาณค่าพารามิเตอร์วิธีนี้พัฒนามาจากวิธี WLS โดยพยายามลดเวลาในการคำนวณของคอมพิวเตอร์คือ แทนที่จะคำนวณจากทุกสมาชิกในเมทริกซ์ ก็คำนวณเฉพาะสมาชิกในแนวทแยงเมทริกซ์ ผลที่ได้ทำให้ค่าประมาณพารามิเตอร์ไม่มีประสิทธิภาพแต่จะมีประโยชน์เพราะค่าประมาณที่ได้จะอยู่ระหว่างค่าที่ได้จากวิธี ULS และ WLS

3.6 วิธีตัวแปรที่ใช้เป็นเครื่องมือ (Instrumental Variables: IV) การประมาณค่าพารามิเตอร์ ทั้งวิธีนี้ใช้เป็นการประมาณเบื้องต้นสำหรับการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีอื่น ๆ ใช้หลักการคือ การกำหนดตัวแปรอ้างอิง (Reference Variable) สำหรับตัวแปรแฝงใน โมเดล โดยโปรแกรมจะกำหนดโดยอัตโนมัติ จากค่าตัวแปรสังเกตได้ที่นักวิจัยกำหนดให้ค่าพารามิเตอร์ในเมทริกซ์ LX และ LY มีค่าเป็น 1 จากนั้น โปรแกรมลิสเรลจะนำตัวแปรอ้างอิงและตัวแปรสังเกตได้มาคำนวณหาค่าประมาณพารามิเตอร์ โดยค่าประมาณพารามิเตอร์ที่ได้ไม่มีประสิทธิภาพ แต่มีคุณสมบัติความคงเส้นคงวา (Consistency)

3.7 วิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองขั้น (Two – Stage Least Squares: TSLS) ใช้หลักการประมาณค่า พารามิเตอร์เบื้องต้นเช่นเดียวกับวิธี IV โดยลักษณะค่าประมาณค่าพารามิเตอร์ที่ได้ไม่มีประสิทธิภาพ แต่มีความคงเส้นคงวา และข้อด้อยอีกข้อหนึ่งคือ โปรแกรมลิสเรลไม่ได้คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสำหรับค่าประมาณ และไม่สามารถทดสอบนัยสำคัญได้

4. การตรวจสอบความตรงของโมเดล (Validation of the Model)

ขั้นตอนนี้เป็น การตรวจสอบความตรงของ โมเดลลิสเรลที่เป็นสมมุติฐานการวิจัย หรือการประเมินผลความถูกต้องของโมเดล หรือการตรวจสอบความกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับ โมเดล ซึ่งจะเสนอค่าสถิติที่ช่วยในการตรวจสอบ 6 วิธี (Bollen, 1989; Joreskog & Sorbom, 1993 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 53-60) คือ

4.1 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (Standard Errors and Correlations of Estimates) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล จะให้ค่าประมาณพารามิเตอร์ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ และสหสัมพันธ์ระหว่าง

ค่าประมาณ ถ้าค่าประมาณที่ได้ไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดใหญ่ และโมเดลวิจัยอาจจะยังไม่ดีพอ ถ้าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณมีค่าสูงมาก เป็นสัญญาณแสดงว่าโมเดลการวิจัยเป็นโมเดลที่ไม่ดีพอ

4.2 สหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Multiple Correlations and Coefficients of Determination) สำหรับตัวแปรสังเกตได้แยกทีละตัวและรวมทุกตัว รวมทั้งสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของสมการ โครงสร้างด้วย ค่าสถิติเหล่านี้ควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 1 และค่าที่สูงแสดงว่าโมเดลมีความตรง

4.3 ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Measures) เป็นค่าสถิติที่จะตรวจสอบ ความตรงในภาพรวมทั้งหมดของโมเดล และยังสามารเปรียบเทียบระหว่างโมเดลว่าโมเดลใดจะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่ากัน ค่าสถิติในกลุ่มนี้มี 4 ประเภท (Joreskog & Sorbom, 1993 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 53) ได้แก่

4.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็นศูนย์ โดยคำนวณจากผลคูณขององศาอิสระกับค่าของฟังก์ชันความกลมกลืน ถ้าค่าไค-สแควร์มีค่าต่ำมาก ยิ่งใกล้ศูนย์มาก แสดงว่าโมเดลลิשראלสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ข้อกำหนดของการใช้ค่าไค-สแควร์ มี 4 ประการ คือ

- 4.3.1.1 ตัวแปรภายนอกสังเกตได้ต้องมีการแจกแจงปกติ ไม่มีความโค้ง
- 4.3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลต้องใช้เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม
- 4.3.1.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่ อัตราส่วนของหน่วยตัวอย่างกับจำนวนพารามิเตอร์ควรเป็น 20 ต่อ 1 (Lindeman, Merenda, & Gold, 1980, p. 63 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 54)

4.3.1.4 ฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็นศูนย์จริงตามสมมติฐานที่ใช้ทดสอบ

4.3.2 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness-of-Fit-Index: GFI) ดัชนี GFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 และเป็นค่าที่ไม่ขึ้นกับขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ลักษณะการแจกแจงขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดัชนี GFI ที่เข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.3.3 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness-of-Fit-Index: AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้ โดยคำนึงถึงขนาดขององศาความอิสระ ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัวแปรและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ค่าดัชนี AGFI นี้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับดัชนี GFI

4.3.4 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (Root Mean Squared Residual: RMR) ดัชนี RMR เป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลสอง

โมเดล เฉพาะกรณีที่เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกัน ค่าของดัชนี RMR ยิ่งเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.4 เศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อน (Residuals)

ในการตรวจสอบความตรงของ โมเดลลิสเรล ผู้วิจัยควรวิเคราะห์เศษเหลือควบไปกับดัชนีตัวอื่น ๆ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคลาดเคลื่อนมีหลายแบบ แต่ละแบบใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบความตรงของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 55)

4.4.1 เมทริกซ์ความคลาดเคลื่อนในการเทียบความกลมกลืน (Fitted Residuals Matrix) เมทริกซ์ของผลต่างระหว่างเมทริกซ์ S และ $\Sigma(\theta)$ ซึ่งจะมีทั้งความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐานซึ่งค่านี้ควรมีค่าไม่เกิน 2.00 ถ้าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูล หากยังมีค่าเกิน 2.00 ต้องทำการปรับโมเดลใหม่

4.4.2 คิวพล็อต (Q-Plot) เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับค่าควอนไทล์ปกติ (Normal Quantiles) ถ้าได้เส้นกราฟที่มีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.5 ค่ารากกำลังสองของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) ของสถิติเกออร์ ค่าสถิติตัวนี้ถูกพัฒนามาจากความเชื่อเกี่ยวกับข้อตกลงเบื้องต้นของค่าไค-สแควร์ที่ว่าโมเดลการวิจัยมีความตรงนั้น ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง จึงปรับปรุงสูตรการคำนวณ โดยการประมาณค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการที่โมเดลไม่เป็นจริงในกลุ่มประชากรเข้ามาพิจารณาด้วย และเรียกชื่อค่าสถิติตัวนี้ว่า ฟังก์ชันความแตกต่างจากประชากร (Population Discrepancy Function: PDF) เนื่องจากเมื่อเพิ่มจำนวนพารามิเตอร์อิสระ ค่าสถิติมีค่าลดลง เพราะค่าสถิตินี้ขึ้นอยู่กับองศาอิสระ ซึ่ง RMSEA มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$RMSEA = \sqrt{Fo / d}$$

บราวน์ และคูเค็ค เสนอให้อ่านค่า RMSEA ที่ .05 แสดงว่ามีความสอดคล้องมาก ถ้าค่าที่ได้สูงขึ้น .08 แสดงว่าเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นในการประมาณค่าประชากร

4.6 ดัชนีแปร โมเดล (Model Modification Indices)

ดัชนีดัดแปร โมเดลเป็นค่าสถิติเฉพาะของพารามิเตอร์แต่ละตัว มีค่าเท่ากับค่าไค-สแควร์ที่จะลดลงเมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ตัวนั้นเป็นพารามิเตอร์อิสระ ค่าดัชนีนี้เป็นประโยชน์มากสำหรับนักวิจัยในการตัดสินใจปรับโมเดลให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้นักวิจัยต้องทำการปรับอย่างมี

ความหมายในเชิงเนื้อหาทฤษฎี และสามารถแปลความหมายค่าพารามิเตอร์นั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน
(Joreskog & Sorbom, 1993 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 57)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University